

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE İLK OKUMA YAZMA
ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

Dilruba ARÇAY KOYUNCU

DENİZLİ-2022

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE İLK OKUMA YAZMA
ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

Dilruba ARÇAY KOYUNCU

Danışman

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

JÜRİ ÜYELERİ PROJE ONAY SAYFASI

Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğrenenliği Programı Tezsiz Yüksek Lisans öğrencisi Dilruba Arçay Koyuncu tarafından hazırlanan “Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Akademik Unvan, Adı SOYADI

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun.....
tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Akademik Unvan, Ad SOYADI

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Dilruba ARÇAY KOYUNCU

ÖZET

Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

ARÇAY KOYUNCU, Dilruba

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Temel Eğitim ABD,

Sınıf Öğretimi Bilim Dalı

Proje Danışmanı: Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Ocak 2022, 49 Sayfa

2020 yılında pandemi olarak kabul edilen bulaşıcı Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) dünya genelinde sağlık, sosyo-kültürel, ekonomi, eğitim alanlarında önemli tesirlere sebep olmuştur. Ülkemizde özellikle eğitim alanında önemli etkilere neden olan bu salgın nedeniyle,yüz yüze eğitime ara verilerek, uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri belirtmeye çalışılmıştır. Bu araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılında birinci sınıf okutan sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilerle, Denizli ili Pamukkale ilçesindeki görev yapan kırk dokuz sınıf öğretmeni ile sınırlıdır. Araştırma modeli durum desenlerinden keşfetmeye dayalı durum deseni olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada da uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri öngörülemez olduğundan keşfetmeye dayalı durum deseni araştırmaya uygun görülmüştür. Araştırmada ortaya çıkan bulgular şu şekilde özetlenebilir: Uzaktan eğitim sürecinde okuma becerisinin, yazma becerisine göre daha kolay kazandırılabilirdiği görülmektedir. Yazı yazma öğretiminde sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun sorunlar yaşadığını, uzaktan eğitim sürecinde veli desteğinin çok büyük bir öneminin olduğunu, donanımına sahip olmayan öğrencilerin ilk okuma yazma öğretimi sürecinde zorlandıklarını öğretmen görüşleri çerçevesinde söyleyebiliriz. Sonuç olarak araştırma sonucunda uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminin yüz yüze eğitimde yapılan sürece göre daha zor olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar kavramlar: Uzaktan eğitim, ilk okuma yazma, pandemi.

ABSTRACT

Opinions of Primary School Teachers Regarding the Problems Encountered in the First Literacy Teaching in the Distance Education Process

ARCAY KOYUNCU, Dilruba

Non-Thesis Master's Project, Department of Primary Education,

Division of Classroom Teaching

Supervisor: Doç. Dr. Ibrahim Halil YURDAKAL

January 2022, 49 Pages

The contagious Coronavirus disease 2019 (COVID-19), which was accepted as a pandemic in 2020, has caused significant effects in the fields of health, socio-cultural, economy and education worldwide. Due to this epidemic, which caused significant effects especially in the field of education in our country, face-to-face education was suspended and distance education was started. In this study, it has been tried to express the opinions of the classroom teachers about the problems encountered in the first literacy teaching in the distance education process. This research is limited to forty-nine primary school teachers working in Pamukkale district of Denizli province, with the data obtained from the first grade primary school teachers in the 2020-2021 academic year. The research model was determined as discovery based case design from case designs. In this research, since the opinions of the primary school teachers about the problems encountered in the first literacy teaching in the distance education process are unpredictable, the case design based on discovery was found suitable for the research. The findings of the research can be summarized as follows: It is seen that during the distance education process reading skill can be gained more easily than the writing skill. Within the framework of teacher opinions we can say that the majority of classroom teachers have problems in writing teaching, parent support is of great importance in the distance education process, and students who are not equipped have difficulties in the first literacy teaching process. As a result of the research, we can say that the first literacy teaching in the distance education process is more difficult than the process in face-to-face education.

Key concepts: Distance education, first literacy, pandemic.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM:GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu.....	1
1.2.Amaç.....	4
1.3.Önem.....	4
1.4.Sayıtlar.....	6
1.5.Sınırlılıklar.....	6
1.6.Tanımlar.....	6
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1.Eğitim.....	7
2.2.Öğretim.....	10
2.2.1.Öğretmen.....	12
2.2.2.Öğrenci.....	13
2.2.3.Program.....	14
2.2.4Veli.....	15
2.3.Bilgi Çağı ve Teknoloji.....	15
2.4.Uzaktan Eğitim.....	17
2.5.Pandemi.....	19
2.6.İlk Okuma ve Yazma.....	19
2.6.1.İlk Okuma ve Yazma Öğretiminin İlkeleri.....	20
2.6.2.İlk Okuma ve Yazma Öğretimi Yöntemleri.....	23
2.6.3.İlk Okuma ve Yazma Öğretiminde Öğretmen.....	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:YÖNTEM.....	25
3.1.Araştırmanın Modeli.....	25
3.2.Çalışma Grubu.....	25
3.3.Veritoplama Aracı.....	26
3.4.Veritoplama Süreci.....	26
3.5 Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi.....	26
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR.....	27
4.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	27
4.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	29
4.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	30
4.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	32
4.5.Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	34

BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	37
5.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar.....	37
5.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar.....	38
5.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar.....	49
5.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar	40
5.5.Beşinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar	41
ÖNERİLER.....	42
KAYNAKÇA.....	43
EKLER.....	47

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Dünyada ilk olarak 2019 yılının son aylarında Çin'in Wuhan şehrinde görülen ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 2020 yılında pandemi olarak kabul edilen bulaşıcı Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) dünya genelinde sağlık, sosyo-kültürel, ekonomi, eğitim alanlarında önemli tesirlere sebep olmuştur. Dünyada birden fazla ülkede yayılan koronavirüs salgını 2020 yılından itibaren ülkemizi de birçok yönden olumsuz bir şekilde etkilemiş ve etkilemeye de devam etmekte, kısa süre içerisinde Dünya'yı etkisi altına almış tarihte karşılaşılan en etkili salgınlardan biri olmuştur. Pandemi ile birlikte tüm dünyada hayatın akışı değişmiştir. Hastalığın yayılımını yavaşlatmak için çalışanlar işlerini evlerinde yapmaya başlayarak yeni uygulamalara geçmişlerdir. Tüm dünyada sokağa çıkma yasakları, bireylerin hastalığı yaymalarını engellemek adına karantinaya girmeleri, sosyal mesafenin korunması gibi önlemler alınmaya başlanmıştır. Bu önlemlerin en önemlilerinden biride sosyal mesafenin en fazla olduğu okullarda alınmıştır. Balcı (2020) yaptığı araştırmasında koronavirüs salgınının, dünyada 1.5 milyardan fazla öğrencinin, 63 milyon öğretmenin, karantina ve okulun kapatılmasından etkilenmesiyle, çok sayıda eğitim destek personeli ile eğitim topluluğunun da olumsuz olarak etkilendiğini belirtmiştir. Ayrıca çoğu ülkede, bilgisayar, internet ve diğer çevrimiçi yazılımların eksikliğinden kaynaklanarak, bazı ülkelerde erişimi sınırlayan alışılmışın üstünde veri maliyeti nedeniyle dijital sınıfların oluşturulamadığını da belirtmiştir. Pandemi sürecinden dolayı Türkiye'de de eğitim olumsuz bir şekilde etkilenmiştir. Bu süreçte salgının yayılmasını azaltmak için fiziksel mesafeyi en aza indirmek amacıyla eğitime yüz yüze devam etmek yerine uzaktan eğitime geçilmiştir.

İnsanın bilgiye ulaşma ihtiyacı, bilim ve teknolojiye artan gelişmelerle birlikte daha da artmış ve eğitimde daha önceki dönemlere göre daha üstün teknolojilerin kullanılmasını mecbur kılmıştır. Hayat boyu öğrenmenin gereği olarak herkesin eğitimdeki ilerlemelerden eşit bir biçimde faydalanması için, uzaktan eğitime olan ilgi ve istek artmıştır. Doğan ve Doğan (2021) çalışmalarında uzaktan eğitimi, öğrenen ve eğiticinin farklı yerlerde olmasına rağmen iletişim ve bilgi teknolojiler aracılığı ile gerçekleştirilen eğitim biçimi olarak tanımlamakla birlikte çağdaş eğitim anlayışında tek tip eğitim anlayışından ziyade sürekli değişebilen, birbiriyle bütünleşmiş öğrenme ortamlarının kullanılmasına yönelik esnek yapılar vardır diyerek ,uzaktan eğitime ilişkin ifadelerde bulunmuşlardır. Uzaktan eğitimin tarihçesine baktığımızda, bu tarih 1728 yılına dayanır ki bu yıllarda Boston Gazetesi'nde mektup ile stenografi dersleri verilmesine başlanmıştır. 1890'lı yıllarda Avustralya'daki Queensland Üniversitesi kampüs dışına açık olan bir eğitim programı yürütmüştür. Benzer

bir programı da 1920'lerde Columbia Üniversitesi gerçekleştirmiştir. 1930'lara gelindiğinde radyo, artık pek çok okul tarafından bir uzaktan eğitim aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1950'lerde ise Amerika'da özellikle askerî amaçlı olarak kullanılan uzaktan eğitim için kâğıt tabanlı iletişim ortamı kullanılmıştır. Uzaktan eğitimin Türkiye'de ki geçmişi ise 1956 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bankacılık ve Ticaret Hukuku Enstitüsü tarafından banka personellerini mektup ile eğiterek atılmıştır. 1961 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Mektup ile Eğitim Merkezi kurulmuş ve bu birimde, eğitimlerini dışarıdan tamamlamak isteyen kişilere hazırlık dersleri mektup ile verilmiştir. Bu çalışmalar 1966'da genel direktörlük seviyesinde organize edilerek daha da yaygınlaştırılmıştır. Türkiye'de uzaktan eğitimin en yoğun ve en etkin kullanıldığı zaman dilimi Aralık 2019 tarihinde yaşanan pandemi dönemi ile başlar(Uşun, 2006, Akt. Doğan ve Doğan, 2021, s. 13). Uşun (2006)'a göre ise uzaktan eğitim; kaynak ile alıcının öğrenme-öğretme süreçlerinin büyük bir bölümünde birbirlerinden ayrı (uzak) ortamlarda bulunduğu, alıcılarına öğretim yaşı, amaçları, zamanı, yeri ve yöntemi gibi yönlerden "bireysellik, esneklik ve bağımsızlık" imkânı tanıyan, öğrenme-öğretme süreçlerinde yazılı ve basılı materyaller, işitsel araçlar, teknolojiler, yüz yüze eğitim gibi materyal, araç ve teknoloji ve yöntemlerin kullanıldığı, kaynak ile alıcılar arasındaki iletişim ve etkileşimin ise etkileşimli tümleşik teknolojilerle sağlandığı planlı sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (Akyürek, 2020, s. 2). Uzaktan eğitimde dört unsur dikkat çekmektedir. Bunlar:

- Uzaktan eğitimin kurumsal tabanlı olması, geleneksel olmayan kurumlarca yürütülmesi
- Sadece mekânsal değil, zamansal olarak da öğrenenlerin öğreticilerden uzak olması
- Etkileşimli iletişimin (telekomünikasyonun) olması
- Öğrenenlerle, kaynaklarla ve öğreticilerle bağlantıda olması (Canbek, 2015, s. 104).

Uzaktan eğitimde öğretmen ve öğrenciler farklı yerlerde olduklarından derslerin işlenmesi bilgi teknolojilerini kullanarak işlenmeye çalışılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından başlatılan FATİH (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde derslerde etkin kullanımı için başlatılan projedir(FATİH, 2019). Bu proje ile öğrencinin; okul ortamında veya okul ortamı dışında bağımsız olarak dersleriyle ilgili tüm etkinliklere ve öğretmen tarafından verilen ödevlere ulaşabilmesi,

öğrencinin ürettiği fikirleri paylaşabilmesi için EBA(eğitim bilişim ağı) platformu oluşturulmuştur. Eğitimin geleceğe açılan kapısı olan EBA yani Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından her bir bireyin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur (EBA, 2019). İçerisinde birçok eğitim hizmetinin yer aldığı EBA, günümüzde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından önemli bir boyutta kullanılmaktadır. EBA 2012 yılında yayın hayatına başlamış olup, değişen gereksinimlerle yenilerek zenginleşmiş ve dünyanın en büyük içerik hizmeti haline gelmiştir. 2015-2016 eğitim öğretim yılında EBA sisteminin 10 milyon ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi tarafından kullanıldığı görülmektedir. EBA sistemi, gerek öğretmenlerin gerekse öğrencilerin kullanabileceği eğitim araçlarının yanı sıra, eğitsel içeriklerine de yer veren bir sistemdir. EBA içerisinde, yazı, ses ve resim özelliğindeki kaynakların yanı sıra video anlatımı biçimindeki kaynaklar da yer almaktadır. Dosya yükleme ve dijital alan sağlama, yarışmalar düzenleme, değişik seviyelere uygun dersler, duyurular yapılması ve kullanıcılar tarafından paylaşımların yapılabilme olanağı EBA sistemini zenginleştiren özelliklerden bazılarıdır (Aktay ve Keskin, 2016, s.28). Uzaktan öğretim sürecinde EBA üzerinden dersler yapılmaya başlanmış ve bu ağa tüm okul kademeleri dahil olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinin başından beri karşılaşılan en büyük sorun internet olanağı ile çeşitli donanıma (bilgisayar, tablet vb.) sahip olmayan öğrenciler olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde en fazla sorunla karşılaşan sınıf öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğrencileri olmuştur. Okuma yazma bilmeden derslere katılmak öğrenciler için ilk okuma yazmayı da uzaktan öğretebilmek sınıf öğretmenleri için epey zor olmuştur. Özdoğan ve Berkant (2020) uzaktan eğitimle ilgili yapmış oldukları araştırmalarında uzaktan eğitimin dezavantajlarını; ölçme ve değerlendirme eksikliği, motivasyon kaybı, internet ve bilgisayar eksikliği, fırsat eşitsizliği, etkileşim yetersizliği, teknik olarak yaşanan problemler, sosyalleşme eksikliği ve sürece hazırlıksız olma olarak sıralar. Öğrenci ile öğretmen arasındaki ilişkinin incelendiği bir araştırmada (Coplan, Liu, Cao, Chen ve Li, 2016) öğretmenlerle kurulan nitelikli ilişkilerin öğrencilerin akademik başarısını artırdığı belirlenmiştir. Bu bağlamda pandemi sürecindeki öğrenci başarısını etkileyen en önemli belirti öğrenci öğretmen etkileşiminin olmaması olarak gösterilebilir. Ayrıca öğrencilerin, arkadaşlık ilişkilerinden uzak kalması, akademik başarılarını olumsuz (Huebner, Suldo, Valois, Darne ve Zullig, 2004) etkilemiştir (Erol ve Erol, 2020, s. 545). Bazı öğretmenler, uzaktan eğitim sürecinde, ilk okuma yazma öğretiminde online platformlar üzerinden hazırlanan ve öğrencilere sunulan etkinlikleri yeterli bulmamış bu sebeple, sürekli farklı kaynaklardan faydalanmaya ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Araştırma sonuçlarımız ile

benzerlik gösteren çalışmaya göre, EBA' nın olumsuz yönlerine ilişkin olarak; soru sayısında yetersizlik, öğrenci seviyesine uygun olmama, içerik yetersiz, öğrenci farklılıklarını gözetmeme, soyut, alt yapı eksik, öğrenci ilgisi yetersiz, öğrenciyi pasifleştiriyor, içerik seviyeye uygun değil, içerik sıkıcı, iletişim tek yönlü, EBA ara yüzü sıkıcı, zaman kaybı oluyor, sekme çok fazla şeklinde sonuçlar belirtilmiştir (Sağırlı, 2021, s. 399).

1.2. Amaç

Bu çalışma uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunları tespit etmek ve süreçte yer alan sınıf öğretmenlerine yardımcı olabilmek amacıyla yapılmaktadır. Bu kapsamda bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde özellikle ilk okuma yazma öğretiminde yaşadıkları sorunları tespit etmek hedeflenmiştir. Bu kapsamda şu alt problemler oluşturulmuştur:

- 1-Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin okuma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 2-Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 3- Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde veli katılımı ve bu katılımın sürece etkisi nasıl olmuştur?
- 4- Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin derse devam durumları nasıl olmuştur ve bu durum süreci nasıl etkilemiştir?
- 5-Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminin ölçme ve değerlendirme çalışmalarında yaşadıkları sorunlar nelerdir?

1.3.Önem

Salgın sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili öğretmenlere mesleki gelişim programları düzenlenerek verimli eğitim ortamları sağlanabilir. Velilere süreç içerisinde zaman zaman bilgilendirilmeler yapılarak, öğrencilerle ilgili gerekli geri bildirimler yapılabilir. Salgın sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde küçük yaş grubu çocuklarla çalışıldığı için, bireysel farklılıklara uygun olarak, eğitici oyunlarla çocukların dikkatini çekecek şekilde derslerin planlanması derslerin daha verimli şekilde geçebilmesini sağlayacaktır.

Salgının kesin bir şekilde bitmediğini düşünürsek ve ileride de yaşanabilecek olası salgın durumlarında ülkemizde uygulanabilecek uzaktan eğitimde ilk okuma yazma öğretiminde sınıf öğretmenlerine yol göstermek ve ortaya çıkabilecek olan sorunları en aza indirebilmek için bu çalışma önem taşımaktadır. Bu araştırmayla eğitim öğretim sürecini olabildiği kadar en az kayıpla sürdürmek, olası problemleri kısa süre içerisinde gidermek ve

ilk okuma yazma öğretimi sürecini istenilen seviyede daha verimli hale getirmek önem taşımaktadır. Bir bireyin eğitim öğretim hayatındaki en önemli dönüm noktalarından biri ilk okuma yazmayı öğrenebilme sürecidir. Bu sürecin, birey için öğretmeninden uzak bir şekilde, etkileşim içinde bulunmadan yürütülmesi çok zordur. Hele ki, öğrencinin teknolojik donanımlara sahip olamaması ve veli desteğinin sağlanamaması ilk okuma yazma sürecinin verimli olmasını daha da zorlaştırır. Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminin gerçekleşmesi çok zor olduğu için, uzaktan eğitime alternatif olacak şekilde hibrit eğitiminin pandemi sürecinde yer alması düşünülebilir.

Doering'e (2006) göre hibrit eğitim, öğrenme ortamının harmanlandığı bir eğitim modeli olup, yüz yüze sınıf ortamlı öğretim ile online ortamlı öğretimin birlikte kullanılmasıdır. Hibrit eğitimin temel amacı iki farklı öğretim modelini birleştirerek daha etkili ve efektif bir öğretim deneyimi sunmaktır (Yurdakal, 2020, s. 5). Hibrit eğitim kısaca yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin harmanlanmış bir biçimidir. Bu harmanlama sürecinde dersleri, kazanımları ve becerileri doğru tespit edip hangi bilgi ve becerilerin uzaktan eğitimle hangilerinin yüz yüze verilmesi gerektiği titizlikle belirlenmelidir. Callahan (2020) video konferans, öğrenmeyi yönetme sistemleri, online aktiviteler, online tartışma forumları ve daha önceden kaydedilmiş öğretimleri içeren hibrit eğitimi sınıflarda yüz yüze yapılan eğitim ile uzaktan eğitimin birleştirilmiş bir hali olarak tanımlar. Hibrit öğretim bir diğer adı ile harmanlanmış öğretim, uzaktan öğretim ile klasik öğretimin bir birleşmesi olup sınıf içi eğitim ile online eğitim faaliyetlerinin faydalarını içeren bir modeldir (Yurdakal, 2020, s. 7).

Farklı kademelerde uygulanan hibrit öğrenme uygulamalarının etki büyüklükleri de farklılık arz etmektedir. Kök (2018) çalışmasında ilköğretim çağındaki öğrenciler üzerinde hibrit uygulamaların daha etkili sonuçlar verdiğini belirtmiştir. Bunun nedeni olarak teknolojik içeriklerin küçük yaştaki öğrencilerin dikkatini çekmede daha etkili olduğu düşünülmektedir. Ancak gerek diğer kademelerde elde ettiği etki büyüklüğü değerleri ve gerekse bu çalışmaya dâhil edilen uygulamalarda akademik başarı ve tutumlar ile ilgili değerler hibrit öğrenme uygulamalarının farklı kademelerde de genel olarak olumlu bir etki sağladığına işaret etmektedir (Korucu ve Kabak, 2020, s. 104).

İçinde bulunduğumuz salgın döneminde, ilk okuma yazma öğretiminde, etkili ve verimli bir süreç geçirmek için, hibrit eğitimle bu süreci sürdürmek daha yerinde olacaktır.

Covid salgınının tekrardan dünyayı etkileyebileceği ve okulların tekrar kapanabileceği göz önüne alınarak süreçte yaşanan sorunları tespit etmek ve karar kılıcılara öneriler getirmek hem sürecin niteliğini artıracaktır hem de öğrencilerin daha iyi eğitim almalarına katkı sağlayacaktır.

1.4.Sayıtlılar

1-Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri, araştırmada kullanılan ölçme araçlarında yer alan ifadelere ilişkin görüşlerini içtenlikle belirtmişlerdir.

2. Elde edilen bilgilerde kullanılan analiz yöntemleri kurallara bağlı kalınarak hedefe uygun bir şekilde yapılmıştır.

1.5.Sınırlılıklar

Bu araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılında birinci sınıf okutan sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilerle, Denizli ili Pamukkale ilçesindeki görev yapan kırk dokuz sınıf öğretmeni ile sınırlıdır.

1.6.Tanımlar

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik yönde değişiklik meydana getirme süreci (Ertürk, 1972, s. 12).

İlk okuma yazma: Temel eğitimin birinci basamağında okul ile ailenin iş birliği içinde devam ettirilen, erken çocukluk döneminde başlayan dil becerilerine okuma ve yazma becerilerinin de kazandırılmasına yardımcı olan dil öğretimi sürecidir (Baş, 2006, Akt. Kabaş, 2020, s. 15)

İlkokul: Zorunlu öğrenim çağındaki kız ve erkek öğrencilerin eğitim ve öğretimini sağlamak üzere devlet tarafından açılmasına izin verilen ve denetlenen milli eğitim kurumu (Demirel, 2010, s. 71).

Öğretim: Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme işi(TDK, 2021).

Pandemi: Pandemi dünya genelinde etkili olan ve dünyadaki hemen hemen her bölgede otaya çıkan, uluslararası sınırları aşan ve geniş bir insan kitlesini etkileyen bir epidemi olarak tanımlanabilir (Last, Spasoff ve Harris, 2001).

Sınıf Öğretmeni: Görevlendirildiği sınıfa özgü öğretim programının öngördüğü çalışmaları planlayan, bu çalışmaları yönetip değerlendiren ve her öğrencinin sorunuyla yakından ilgilenen öğretmen(TDK, 2021).

Teknoloji: İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü (TDK, 2021).

Uzaktan Eğitim: Hodges, Moore, Lockee, Trust ve Bond'a (2020) göre başlangıçtan itibaren planlanan ve sadece çevrim içi uygulamalara yönelik hazırlanan eğitimlere uzaktan eğitim denilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, eğitim, öğretim ve öğretimin unsurları, bilgi çağı ve teknoloji, uzaktan eğitim, pandemi, ilk okuma ve yazma öğretimi kavramlarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2.1.Eğitim

Eğitim birey için ailesinde başlar ve hayatının her anında devam eden bir süreci ifade eder. Eğitim kavram olarak ele alınca; eğitim bilimlerindeki programlı ve kasıtlı olan şekli anlaşılmaktadır. Tezcan (1997) eğitim tanımını; bireyin toplumsal yeteneğinin ve en elverişli düzeyde kişisel gelişmesinin elde edilmesi için seçilmiş ve denetimli bir çevreyi içine alan toplumsal bir süreç olarak ele alır. Ertürk(1976: 4) eğitimi; “Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak, istendik değişiklik meydana getirme süreci” diye tanımlamaktadır. Eğitimin tanımlamalarına baktığımızda; kişiliğin gelişmesine yardımcı, insanı merkeze alan, hayata hazırlayan, insan için gerekli bilgiyi, beceriyi, davranışları kazanmasına yardımcı bir süreç olduğunu anlarız. Bu süreç zaman ve kapsam olarak çok geniş ve yönlüdür. Eğitim sadece bireyde davranış değişikliği sağlamakla kalmaz, toplumun devamlılığını ve gelişmesini destekleyecek değerlerin ortaya çıkmasını, bozulan yapılarında eğitim sayesinde onarılmasını sağlar. Bilimsel tanımıyla son zamanlara kadar eğitimden anlaşılan okullarda olan şekli olsa da, eğitim okul dışında da devam eder. Planlı ve kasıtlı olmasa bile kişileri bir mesleğe hazırlayan, onların hayata uyumuna katkıda bulunan çeşitli kurumlar ve etkilerle de var olmaktadır. Ancak okullar eğitim sürecinin en önemli ve planlı olarak gerçekleştirilen kısmını sağlarlar. Eğitim ve okul kavramları bu nedenle birlikte algılanırlar (Demirel, 1999: 130 Akt. Sayan, 2015, s. 586).

Eğitim kendi içinde çeşitlere ayrılmaktadır:

1-İnformal Eğitim: Planlı ve programlı olmamakla birlikte kendiliğinden gerçekleşen eğitim şeklidir. Bireyin aile, arkadaş grubu, çevresinden öğrenme durumu informal eğitimin içine girer. İnformal eğitimde öne çıkan iki öğrenme şekli; taklit ve gözlemdir. Bu eğitimle istenmeyen davranış ya da bilgi ve beceriler kazanılabileceğinden ve bireyin yetişmesinde tek başına yeterli olmayacağından; karşımıza planlı ve istendik eğitim faaliyetlerinin bulunduğu formal eğitim kavramı çıkar.

2-Formal Eğitim: Bu eğitim sürecinde planlı ve istendik bir şekilde öğrenme ortamı vardır. Amaçlı bir biçimde önceden hazırlanan program dahilinde planlı olarak yapılır. Bu süreç planlanır, uygulanır ve kontrollü bir şekilde işlenir. Formal eğitim kendi içerisinde örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılır.

3-Örgün Eğitim: Okulda yapılan eğitimdir. Belirli bir yaş grubundaki bireylere Milli Eğitimin amaçları doğrultusunda hazırlanan eğitim programlarıyla düzenli bir şekilde verilir. Eğitim belli yöntemlerle yapılır. Örgün eğitimde belli bir sıra söz konusudur. Birey okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim basamaklarını sıra ile tamamlar. Bir eğitim basamağını başarıyla tamamlayamayan bir birey ,bir sonraki eğitim basamağına geçemez. Yükseköğretim dışındaki eğitim basamaklarında yaş sınırı bellidir. Belirlenen yaş sınırı dışında kalanlar açık öğretim sistemleri ile eğitimlerini devam ettirebilir.

4-Yaygın Eğitim: Örgün eğitimden farklı olarak her yaş kademesine açık olarak yapılır. Örgün eğitim gibi planlı ve programlıdır. Örgün eğitim koşullarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, okuldan erken ayrılanlara, mesleki alanda daha donanımlı olmak isteyenlere yöneliktir. Çeşitli merkezlerde (halk eğitim merkezleri) açılan kurslar, sanat okulları, hizmet içi eğitim etkinlikleri yaygın eğitim kapsamında ele alınır.

Eğitim ile toplum iç içedir; eğitim bireyleri yetiştirerek toplumu oluşturur. Eğitim; toplum gelişmesinin kaynağı, lokomotifidir. Bu nedenle önemi de giderek artmaktadır. Ancak eğitim işi karmaşık bir yapıya sahiptir. Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler toplum ve bireylerin ihtiyaçlarını değiştirmekte; hatta bununla da kalmayıp, onlara yeni sorumluluklar da yüklemektedir. Böylece eğitim işleri daha kapsamlı ve karmaşık bir hale gelmektedir. Bilgi patlaması ve nüfustaki hızlı artış da tüm alanlarda bir değişme ve gelişmeyi ortaya çıkarmakta, eğitim ise bu ortamda daha önemli bir duruma gelmektedir. Toplumların gelişmesi ve kalkınması için okullarda verilen eğitimin nitelikli olması gereği iyi bilinmektedir. Ancak okullarda öğrenci başarısı ile gözlenebilen nitelikli eğitim öğretim kalitesinin yükseltilmesini gerektirmektedir. Yani; eğitimin geliştirilmesi için önce öğretimin geliştirilmesi gerekmektedir. Çünkü eğitim, öğretimlerin bir araya gelmesiyle oluşturulabilmektedir. Eğitim bir sistemdir. Sistemi iyileştirmek ve yetiştirilecek öğrencilerin beklenen özellikleri gösterebilmeleri için sistemi oluşturan tüm öğelerin iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu yüzden daha iyi özellikteki öğretmene, daha iyi programlara, daha gelişmiş ortamlara, daha nitelikli yönetime ve daha motivasyonlu öğrencilere ihtiyaç vardır (Sayan, 2015, s. 585).

Günümüz bilgi toplumunda eğitimden çok şey beklenmektedir. Bu kapsamda bilgi çağında eğitimin amaçlarını şu şekilde sıralayabiliriz;

- Mevcut bilgiler ile yetinmeyen,
- İlgil ve ihtiyaçlarını bilen,
- İlgil ve ihtiyaçlarına uygun olarak hedefler belirleyen,

- Belirlediği hedefleri ihtiyaçlar ve şartlar değiştikçe güncelleyebilen,
- Mevcut bilgileri kullanarak yeni ve yararlı bilgiler üreten,
- Bilgi demetlerini ihtiyacına göre önemli / önemsiz şeklinde sınıflandırabilen,
- Özgür ve yaratıcı düşünen ve bu şekilde düşünmenin önemini bilen,
- Bilgi tüketmek yerine bilgi üretmenin bir vatandaşlık görevi olduğunu bilen bireyler yetiştirmektir(Yurdakal, 2018, s. 21).

Bilgi çağında eğitimden beklenenler karşısında yapılacaklar rastgele eylemlerle karşılık bulamaz. Bu durumda beklentilerin belirlenerek belirli ölçütlerin ortaya konması gerekir. Oysa bu beklentiler rastgele yapılan işlemlerle karşılanamaz. Eğitimde ölçülebilir hedefler koymak ve bu hedeflerin de en iyi sonuçlarının sınırlarını belirlemek gerekmektedir. Öncelikle; okuma-yazma ve aritmetik becerilerinde performans göstergeleri çok iyi belirlenmelidir. Daha sonra öğrenci katılımı, öğrenmenin kalıcılığı, transfer edebilme ve tamamlama gibi özelliklerin öğrenci tarafından kazanılıp kazanılmadığını gösterecek ölçütleri ortaya koymak gerekmektedir. Çünkü bu hedefler eğitimle kazandırılacak temel özellikleri kapsamaktadır(Sayan, 2015, s. 585).

Eğitimin bir bilim olmasından dolayı eğitimin temel özelliklerinin de bilimsel olması gerekir. Bilimin temel niteliklerini belirlemek eğitim kavramının yapılandırılmasında ve içeriğinin oluşturulmasında önemli bir yer alır. Bilimin temel nitelikleri Russell'a (1974) göre; önyargılardan uzak, eleştirel nitelikte, ölçülü ve kendi içinde tutarlı, doğru ve güvenilir, ilerlemeci ve değişime açık, belirli bir yönetime sahip olmalıdır. Bilgi çağında bireylerden okudukları bilgileri ezberlemeleri değil, elde edilen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırıp, analiz ve sentez gibi üst düzey bilişsel işlemlerden geçirerek özümsemeleri beklenilmektedir (Yurdakal, 2018, s. 21).Bu özümseme ile bilgiyi adeta içselleştiren birey aynı zamanda yaratıcı düşünebilen birey olarak, bilgiyi direkt almaktan ziyade bilgiyi kendi oluşturabilen, aldığı bilgiyi sorgulayan bir birey olma yolunda değişen toplum düzenine ayak uydurarak toplumda var olacaktır. Toplumda var olan bireyin kendini geliştirmesinin önemi ne kadar fazla ise, okullarda verilen eğitiminde nitelikli olması gerektiğinin önemi o kadar fazladır. Okullarda verilen nitelikli eğitimin geliştirilebilir olması için ise, öğretimin de kalitesinin yükseltilmesi gerekmektedir. Eğitim sürecini oluşturan, birbirini izleyen ve birbiri üzerine biriken öğrenme ve öğretme etkinlikleri oluşturur. Eğitim bir amaçla başlayarak, öğrenme öğretme etkinlikleriyle devam ettirilir ve bu etkinliklerin sonunda değerlendirme ile son bulur.

2.2.Öğretim

Öğrenme değişik biçimlerde tanımlanmakla birlikte, yapılan tanımlamalardan yola çıkarak; bireyin çevresiyle etkileşim kurması sonucunda oluşan ve bireyin davranışlarında değişiklik meydana getirdiği fikrinde birleşmektedir. Öğrenme tanımı ve içeriği açısından dinamikliğini koruyan ,kendini sürekli yenileyen bir anlayışla ele alınmaktadır. Çünkü eğitimin temel amacı olan öğrenmenin gerçekleşmesi öğretme eyleminden ziyade öğrenmeyi gerçekleştiren bireyin zihinsel, duyuşsal süreçlerini ve istemlerini işe koşmasına bağlı olduğu günümüzde ispatlanmış bir gerçektir. Bireyin aktif ve bilinçli olarak bazı stratejiler kullanarak çevresinden bilgiyi edinme ve zihninde var olan bilgilerle birleştirerek kendinde kalıcı davranış oluşturma süreci, öğrenmenin en geniş biçimde tanımı olarak ifade edilebilir. Öğrenme ve öğretme etkinliklerinin önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda istenen davranışların kazandırılması amacıyla düzenlendiği yerler eğitim kurumları olduğu için ,bu kurumlarda gerçekleşen planlı, denetimli ve örgütlenmiş etkinlikler ise öğretim olarak karşımıza çıkar (Tan, 2007, s. 7).

Öğretim; öğretme ve öğrenmeyi kapsamakla , eğitimin okullarda planlı, amaçlı, düzenli ve kontrollü bir şekilde programlı yapılan kısmıdır. Okul öncesi, öğretimin ilk basamağı olmakla birlikte, bu süreç ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinden oluşur. Öğretim, öğrenenin içerisinden gelen bir süreç ve ürün olan öğrenmeyi destekleyen ve sağlayan dış faktörlü olayların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir. Eğitimin gerçekleşebilmesi için, öğretimin, belli hedeflere dönük öğrenmeleri oluşturmak üzere planlanması ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Öğretimin tanımında da yer aldığı gibi öğretim sürecinin üç aşaması bulunmaktadır. Bunlar;

1-Öğretimin planlanması

2-Öğretimin uygulanması

3-Öğretimin değerlendirilmesidir.

Öğretimin yürütücüsü olan öğretmenin görevi ise, belirlediği hedefler doğrultusunda, öğrenci ve öğrenme süreci özelliklerine uygun olarak dışsal olayları seçme, düzenleme, uygulama ve denetlemedir. O halde gerek program geliştirmeciler gerekse öğretmenler ,öğretimi planlama, uygulama ve değerlendirmede yetkin olmalıdırlar.

Öğretimin üç aşamasında da yapılması gerekenler şu şekilde sıralanabilir:

- Kazandırılacak hedefleri belirle
- Hedeflerin kazandırılması için gerekli olan öncelikli koşul öğrenmeleri belirle
- Öğrencilerin öğrenmeye etki eden giriş niteliklerini belirle

- Öğrencinin öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda kazandırılacak yeni hedefleri gözden geçir
- Öğrenci nitelikleri ve kazandırılacak hedef davranışlar doğrultusunda içeriği düzenle
- Öğrenci nitelikleri ve kazandırılacak hedef davranışlar ve içerik özellikleri doğrultusunda öğretim stratejilerini ve öğretme öğrenme kaynaklarını seçilen öğretim model, strateji ve materyallerine uygun öğretim etkinliklerini planla
- Öğretimi değerlendirmede kullanılacak ölçme ve değerlendirme araçlarını planla ve hazırla (Senemoğlu, 2011, s. 398).

Herhangi bir öğretim ortamı içinde, öğrencilere kazandırılması düşünülen içeriğin, amaçlara göre düzenlenmesi yapılacak işlemin ilk koşullarından biridir. Daha sonra öğrenciye verilecek ipuçları ile dönütlerin ve pekiştiricilerin(öğrencinin gösterdiği davranışları güçlendirecek ya da sürdürecektir öğretmen söz, hareketleri) en iyi biçimde belirlenerek öğrencilerin etkin ve en üst düzeyde katılımı sağlanarak ,uygun öğrenme-öğretim stratejileriyle gerekli yöntem ve tekniklerin yerinde kullanılması, en uygun ve yararlı araç gereçlerin sürece dahil edilerek, öğrencilerin ilgilerini çekerek, motive edici düşünme becerilerini açığa çıkararak, sonunda değerlendirme etkinliğine yer verilmesi yapılması gerekenlerdendir. Öğretim etkinlikleri uygularken, bu basamaklarda dönütler alınarak, gerekli öğelerde düzeltme yapılır, böylelikle öğretimde istenen kalite en üst düzeye ulaşmış olur. Öğretim etkinlikleri planlanırken öğrenen yani öğrenci; bir bütün olarak ele alınmalı ve öğrenciler arasındaki bireysel farklar göz ardı edilmemelidir.

Öğretim sürecinde, öğrencileri öğretim yoluyla belli amaçlara ulaştırmada kullanılacak ve öğretimde istenilen verimin daha kaliteli olmasını sağlayacak bazı ilkeler vardır. Bu ilkelerden bazıları:

- Bireye görelilik
- Yaşamsallık
- Somuttan soyuta
- Bilinenden bilinmeyene
- Açıklık
- Ekonomiklik
- Yakından uzağa
- Güncellik
- Yapararak yaşayarak öğrenme

Öğretimin en önemli unsurlarından biri olarak karşımıza çıkan, öğretim sürecine giren ve öğretim ilkelerinden yararlanarak öğrencilerin öğrenme yaşantılarını düzenleyen; öğretmendir.

2.2.1.Öğretmen

Eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri olan öğretmen, öğretimin kalitesini geliştirebilmeli ve öğrencilerin öğrenmelerini en üst seviyede gerçekleştirebilmelidir. Okullarımızda iyi ve kaliteli öğrenim gören öğrencilere sahip olmak istiyorsak bunun için iyi ve kaliteli öğretmenlere ihtiyacımız vardır. Sınıf ortamında öğretme-öğrenme sürecinin biçimlendiricisi, öğrenciler için uygun yaşantı ortamlarının hazırlayıcısı öğretmendir. Öğretmenler, dersin içeriğine ve konunun amaçlarına uygun olarak öğretim stratejilerini seçmek ve buna uygun yöntem, teknik ve materyalleri kullanarak sahip oldukları bilgiyi öğrencilere kazandırmakla yükümlüdürler. Öğretmenin, öğretime hazırlanması sırasında atacağı ilk adım, öğrencilerin ve dersin amaçlarına uygun bir öğretim stratejisini belirlemektir (Güven ve Özerbaş, 2018, s. 9)İyi bir öğretmen uygun öğretim stratejilerini belirleyerek, öğrenciyi tanıyıp bir bütün olarak ele alarak amacına ulaşabilir.

Günümüzde değişen eğitimin yapısına öğretmenlerin de uyum sağlaması gerekmektedir. Aksi takdirde verilen eğitimin topluma uygunluğu sadece teoride kalır. Bilgi toplumunda öğretmenlerin sahip olması gereken nitelikler şunlardır;

- Bilgisayar ve internet kullanabilen
- Değerlendirme süreçlerine farklı bakış açıları getiren
- Değerlendirmenin öğrenme amaçları ile eşleşmesini sağlayan
- Öğrenci ve öğrenme farklılığını kabul eden
- Ekip olarak çalışmayı gerçekleştiren
- Gelecekle ilgili yeni paradigma ve yöntemlere aşina olan
- Bilgi edinme, seçme ve bilgiden faydalanma süreçlerini iyi bilen bireyler yetiştirilmesi gerekmektedir (Hergüner, 1998, s. 289; Numanoğlu, 1999, s. 347, Akt. Yurdakal, 2018, s. 24).

Öğretmenlerin değişimi yönetebilmeleri için ,onlara gerekli olan öğrenme fırsatları her zaman sunulmalıdır. Etkili mesleki gelişimle öğretmenler daha verimli öğrenme deneyimleri edinerek, bu deneyimlerini öğrencileriyle paylaştıklarında ,daha donanımlı bireylerin yetişmesi için fırsatlar sağlanmış olur. Her öğretmen, öğrencilerinin ilgisini çekecek, öğrenmelerini daha kolay hale getirebilecek öğrenme ortamları sağlayarak, öğrencileriyle bağ kurarak onları motive edebilecek vaziyette olmak ister. Ayrıca öğrenci

velileriyle iletişim kuracağı için etkili bir iletişim becerisine sahip olması bir öğretmen için zorunluluktur.

Öğretmenlerin öğretimle ilgili görevlerini yerine getirmelerinde alan bilgileri ve öğrencilerinin nasıl öğrendikleri hakkında anlayış sahibi olmaları da, bu görevlerin yerine getirilmesinde etkilidir.

2.2.2.Öğrenci

Öğretimin en önemli unsurlarından biri de öğrenci yani öğrenendir. Öğrenci; eğitim gereksinimini karşılamak amacıyla formal eğitim kurumlarına devam eden birey olarak tanımlanabilir. Öğrenen için öğrenmeyi özümseyen, öğretim sürecinde aktif olan, düşünme becerilerini etkili bir şekilde kullanabilen kişi de diyebiliriz. Var olan eğitim-öğretim programlarının da öğrenenlerin düşünme becerilerini ortaya çıkaracak şekilde planlanmalıdır. Öğretim etkinliklerinin tamamı öğrencilere yöneliktir. Bununla birlikte öğrencinin öğretim sürecinde yapması gerekenler davranışlar vardır. Bu davranışları; derslere devam etme, etkinliklere katılma, ders dışı çalışma, kurallara uyma şeklinde sıralayabiliriz.

Günümüz eğitim anlayışında öğrenci, etkinliklerin tam anlamıyla içinde olan, öğrendiklerini sorgulayan ve yaşantısında kullanabilen olabilmelidir. Öğrenenle ilgili kişisel etkenlere baktığımızda;

- Yaş: Öğrenme üzerinde önemli bir etkisi vardır. Yaş ilerledikçe öğrenme hızı ve gücü azalır.
- Zeka: Öğrenme hızının bireyin zeka durumuyla çok yakından ilgisi vardır.
- Güdülenme: İstekleri, arzuları, gereksinimleri, dürtüleri ve ilgileri kapsayan bir kavram olmakla birlikte öğreneni harekete geçiren ,amaca doğru iten güçtür. Güdüler, bireyin ihtiyacından doğar, bu ihtiyaçların karşılanması için bireyi harekete geçirir, bu durumda öğrenmeyi kolaylaştırır.
- Dikkat: Zihinsel bir faaliyetin odaklaşmasıdır. Dikkatin yapısında zihinsel bir uyarılmışlık hali ve seçme işlemi vardır. Zihin dış dünyadan gelen uyarıcıları almaya hazırdır, uyarıcıları fark eder ve birden fazla uyarıcı arasından amacına uygun olanı seçer.
- Genel uyarılmışlık hali ve kaygı: Herhangi bir öğrenmenin olabilmesi için bireyin uyarılmışlık haline gelmesi gerekir. İstenilen düzeyde uyarılmışlık düzeyi öğrenme için istenilen bir durum iken, aşırı uyarılmışlık düzeyi ise istenilen bir durum değildir.

Aşırı uyarılmışlık düzeyinde heyecan ve kaygı görülür, bu durum öğrenmeyi engeller.

- Fizyolojik durum: Öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenenin fizyolojik durumu önemlidir. Öğrenende bulunan görme ve işitme sorunları, kronik hastalıklar öğrenmeyi zorlaştırır.
- Önceki öğrenilenleri aktarılması: Daha önceden tecrübeli olma ya da konu ile ilgili haberdar olma yeni öğrenmeleri etkiler. Bu durum öğrenmenin aktarılması için yararlı ya da zararlı olabilir. Olumlu aktarma dediğimiz pozitif transfer; önceki öğrenilenlerin yeni öğrenmeye katkı sağlamasıdır. Olumsuz aktarma dediğimiz negatif transfer; önceki öğrenilenlerin aktarılmasının yeni öğrenmeyi olumsuz etkilemesi yada engellemesi durumudur ve bu öğrenen açısından bir sorun oluşturabilir.

2.2.3.Program

Program; yapılacak işin bölümlerini ve her bölümün zamanını gösteren maddelerin bütünü anlamına gelmektedir. Ne tür program olursa olsun, bütün programlarda; hedef, hedefe ulaşmada kullanılacak içerik, süreç ve değerlendirme öğeleri yer alır. Öğretim süreçlerini dikkate aldığımızda; eğitim programı, öğretim programı, ünitelendirilmiş yıllık plan ve ders programı karşımıza çıkar (Tan, 2007, s. 17).

Eğitim programı sözcüğü (curriculum) Latince'dir ve yarış alanı veya yarış anlamına gelir. Bu anlam eğitim alanına uyarlandığında ise eğitim programı, çocuk ve gençlerin yetişkin yaşamında yapılması gereken şeyleri iyice yapabilme becerisini geliştirmek ve her açıdan yetişkinlerin olması gerektiği gibi olmak olarak ifade edilebilir (Güven ve Özerbaş, 2018, s. 11). Eğitim programı; bireyde istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirmek için amacıyla yapılan tüm etkinlikleri gösteren plan olarak tanımlanabilir. Eğitim programı; amaçlar, öğretim hedefleri, içerik, öğretim durumları ve öğretim hedeflerine ulaşma durumunu belirleyen öğelerden oluşur. Eğitim programı, öğrencilere okul içinde ve dışında planlanmış etkinliklerle sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir. Eğitim programının kapsamında öğretim, ders dışı kulüp etkinlikleri, belirli gün ve haftaların kutlanması, geziler, rehberlik vb. hizmetlerde yer alır. Bunları şu şekilde açıklayabiliriz:

- Konular listesidir.
- Ders içerikleridir.
- Çalışmaların programlanmasıdır.
- Öğretim materyalleri listesidir.

- Derslerin sıralanmasıdır.
- Okul içinde ve dışında öğretilen her şeydir.
- Okul personeli tarafından planlanan her şeydir(Tan, 2007, s. 17).

Öğretim programı; okulda yada okul dışında bireylere kazandırılması planlanan bir dersin öğretimi ile ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantılar düzeneğidir. Okulda okutulan dersleri ya da kursları kapsamına alır.

Ünitelendirilmiş yıllık plân; Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Ve Öğretim Çalışmalarının Plânlı Yürütülmesine İlişkin Yönergesine göre şu şekilde tanımlanır; öğretim yılı süresince ders vermekle yükümlü olunan sınıflarda, program uyarınca belli üniteleri ya da konuları hangi aylarda yaklaşık olarak ne kadar zamanda işleyeceklerini gösteren, duruma göre zümre öğretmenler kurulu veya şube öğretmenler kurulu tarafından ortak hazırlanarak ders yılı başında okul yönetimine verilen çalışma plânıdır (MEB, 2003).

Ders Planı; her ne kadar ayrı bir plan olarak görülse de ünitelendirilmiş yıllık planın genişletilmiş şeklidir. Ders plânı, bir ders için o dersle ilgili eğitim programlarında yer alan ve birbirleriyle ilişkili öğrenci kazanımlarını bir ya da birkaç ders saatinde işlenecek konu örüntüsünü, konuya ilişkin deney, tartışma soruları, proje ve ödevleri, uygulama çalışmalarını, ders araç-gerecini içine alan birinci derecede sorumlu olduğu, zümre öğretmenleri ile şube öğretmenlerinin ortak katkısıyla ders öğretmenlerince önceden hazırlanan plândır (MEB, 2003).

2.2.4.Veli

Veli; öğrencinin eğitim hayatında durumuyla ilgilenen kişidir. Öğretim unsurlarından biri olan veli; öğretimin verimliliğini artıran önemli etkenlerden biridir. Öğrencinin her anlamda yanında olan, eğitim öğretim faaliyetlerinde destekleyicisi olan veli öğretmenin öğretim etkinliklerini daha verimli yerine getirebilmesi içinde en önemli unsurlardan biridir. Öğretmen ve veli işbirliği ile eğitim öğretim etkinliklerinde öğrenciden beklenen performansın en üst düzeyde olması kaçınılmazdır.

2.3.Bilgi Çağı ve Teknoloji

Bilgi kavramı çok eskiye dayanan ve tam olarak da tanımlanamamış bir kavramdır. Bilgi genel bir tanımla, bir sürecin sonunda ortaya çıkan tecrübelerdir. Yani bilgi bir sürecin sonunda elde edilmektedir. Bilginin tanımı ışığında bilgi çağı tanımlanacak olursa bilginin çok kısa sürede mekân sınırı tanımaksızın dolaştığı günümüzdeki zaman boyutu veya toplumdaki ekonomik, idari ve askeri faaliyetlerin kol gücünden ziyade bilgili uzmanlıkla yapıldığı; diğer bir deyişle fonksiyonel bilginin kullanımıyla yapıldığı günümüzden ileriye

doğru uzanan bir zaman boyutu demek doğru olacaktır. Bilgi tarihte her zaman önem taşımıştır. Ama bilgi şimdi her zamankinden daha önemlidir. Bilgi çağının sunduğu hız, kolaylık ve özgürlüğün yanında bireyin sahip olması gereken genel yeterlilik bilgi zenginliğidir. Bilgi zengini olması gereken bireye, bu çaba içerisinde de özgürlük tanınmıştır. Bilgi bombardımanının yoğun olduğu günümüzde birey salt bilgiyi alan değil, daha aktif bir şekilde kendi gereksinimleri, doyumları doğrultusunda bilgiye erişim sağlayan onu kullanan ve ileten bir yapıdadır. Bilgi çağında iletişim teknolojisinin etkisiyle uluslararası boyutta serbestçe dolaşan medya iletilerine karşı birey daha aktif bir konumda yer almaktadır. Bireyler farklı kanallardan gelen iletilerden istediğini seçip alma ve yorumlama yetisine ve özgürlüğüne sahiptirler. (Erdoğan, 2000: 217, akt. Ganiyusufoğlu, 2013, s. 10).

Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüz çağında bilginin hızla üretimi ve aynı hızda kullanımı milletleri sosyal, ekonomik, siyasal, kültürel gibi farklı alanlarda oldukça etkilemektedir. Bilgi teknolojilerinin birinci sırayı aldığı bu etkilerin olumlu yanları olduğu kadar olumsuz yanları da bulunmaktadır. Öncelikle olumlu yanlarına değinilirse; özellikle bilgi teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkisi çığır açan boyutlara ulaşmıştır. 1920'li yıllarda tahta ve tebeşir bile zor bulunan okulların yerini şimdilerde bilgisayar, internet, akıllı tahta, tablet bilgisayar, projeksiyon cihazı gibi teknoloji denizinde yüzen okullar almaktadır. Öğrenciler önceleri geleneksel öğrenmenin hakim olduğu eğitim sisteminde sadece öğretmenin aktardığı bilgiye ulaşabilirken, yapılandırmacı öğrenmenin temelini oluşturduğu günümüz eğitim ve öğretim sisteminde ise bilgisayar ve internetin aracılığıyla istediği zaman, istediği yerde, daha hızlı ve etkin olarak sınırsız bilgiye ulaşmaktadır. Teknoloji insan hayatına o kadar yerleşmiştir ki öğrencilerin birçoğunun evinde bilgisayar ve internet bulunmakta, çoğu zaman araştırmalar, proje ve performans ödevleri internet üzerinden yapılmaktadır.

Teknoloji ve eğitim çağının liderleri konumunda bulunan bilgisayar ve internetin eğitim üzerinde olumlu yanların yanı sıra olumsuz yanları da bulunmaktadır. Bilgisayar ve internette bulunan sınırsız bilgi, öğrencilerin öğretmen, kütüphane, kitap, araştırmacılık gibi her zaman bulunan eğitim araçlarına olumsuz etki geliştirmesine yol açmaktadır. Bununla birlikte internet üzerinde oyun, eğlence ve sosyal ağların yer aldığı sitelere giren öğrenciler bağımlı hale gelmekte, yaşlılarıyla sosyal aktivitelere katılmamakta, ailesi ile vakit geçirmemekte ve dünya ile sosyal bağlarını kopartan asosyal bir kimliğe bürünmektedir. Yukarıda sayılan zararların yanı sıra zaman öldürmesi, içki, sigara ve uyuşturucuya özendirilmenin olması, şiddet ve cinsellik içerikli yasak sitelerin var olması, hacker

yetiştirmesi gibi tehlikeli faktörler internetin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkilerine örnek olarak gösterilebilmektedir.(Yüksel, 2014, s. 29).

2.4.Uzaktan Eğitim

Çok (2021) yapmış olduğu çalışmasında uzaktan eğitimin ilk defa 1892 yılında Winconsin Üniversitesi tarafında hazırlanan katalogta yer alan “uzaktan eğitim” terimi (Distance Education), yine ilk defa 1906 yılında yazılan bir yazıda aynı üniversitenin yönetiminde yer alan William Ligthy tarafından kullanıldığını belirtmiştir. Sonraki yıllarda bu terim (Fernunterricht), 1960 ve 1970’lerde Alman eğitimci Otto Peters tarafından Almanya’da tanıtımı gerçekleştirildikten sonra, Fransa’da kurumlarda uzaktan eğitim isim (Teleenseignement) olarak uygulanmaya başlanmıştır (Kaya, 2002, akt. Çok, 2021, s. 7).

Çok (2021) uzaktan eğitimin Türkiye’deki gelişiminin ilk defa geleneksel yüz yüze eğitim programlarına katkı sağlamak amacıyla ortaya çıkan uzaktan eğitim programlarının bu eğitime talebin artmasıyla birlikte yaygın hal aldığını ifade ederek, sonrasında ise MEB tarafından 1961 yılında mektupla öğretime başlandığını söyleyerek, Türkiye’de gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin kalitesi, kapasitesi ve önemi ile beraber her geçen gün kullanımını arttırdığını da ifade etmiştir.

Uzaktan eğitimin tarihine bakıldığında; geleneksel eğitim sisteminin yetersiz durumlarda ve zamanlarda genellikle yetişkinlerin öğretim hayatının devamını sağlamak amacıyla kullanıldığı görülmüştür. Öğrenen ile öğretenin fiziksel olarak farklı mekanlarda olduğu, bireylerin öğrenmelerinde sorumlu tutulduğu ve gerektiğinde öğrenme ihtiyacını üstelediği “uzaktan eğitim”, günümüzde de bireylerin eğitim ihtiyaçlarını yerine getirmede farklı seçeneklerle sunulmasına imkân veren eğitim sistemi olarak görülüp yaygınlaşmaktadır. Uzaktan eğitim sisteminin; bireylerin elde olan veya olamayan sebeplerle eğitime hiç katılamamış veya yarıda bırakmış olanlara şans tanıması, uzak mekânların ulaşımında ortaya çıkan sorunlara çözüm üretmesi, yaşam seyrini sekteye uğratmadan ekonomik zaman kullanımına imkânı sağlaması, eğitimde fırsat eşitliliğini sağlaması, öğrenenlerin kendi başına eğitim-öğretimini yerine getirmesinde yardımcı olması gibi avantajlar bu sistemin gelişimini desteklemiştir (Kaya ve Önder, 2002 akt. Çok, 2021, s. 8). Uzaktan eğitim sisteminin bahsi geçen avantajlarına ek olarak öğretim ve öğrenme aşamasında öğretim amaçları, öğrenenin bireysel farklılıkları(yaş, yöntem ve teknik, öğrenme ve öğretim ortamı) gibi durumlarda esneklik ve farklılık sağlaması, devlet veya özel sektörde iş yaşamına devam eden bireylere görevlerine devam ederek kendilerini geliştirebilmesi, eğitimlerini sürdürebilmesi ve mesleki anlamda ilerleme imkanı oluşturması, rahat bir şekilde güncellenen ölçme ve değerlendirme yöntem ve araçlarıyla

alternatif ve birden fazla öğrenme öğretme ortamları sunması kabul edilebilir bir gerçek olduğunu ortaya koymuştur (Uşun, 2006, akt. Çok, 2021, s. 8). Covid-19 pandemi salgını yaşadığımız eğitim öğretim yılında uzaktan eğitimin tüm bireylerin eğitim ihtiyacını gidermesiyle, uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin yerini aldığını ifade edebiliriz. Her öğrencinin aynı imkanlara sahip olmaması nedeniyle uzaktan eğitimden istenen düzeyde verim elde edilemediğini söylemek mümkündür.

Uzaktan eğitim, geleneksel okulların kurumsal yapı ve işleyişi dışında kullanılmaya başlandıktan sonra ancak, farklı ve yenilikçi bir eğitim yaklaşımı olarak kendini göstermiştir. Bu durum, aynı zamanda uzaktan eğitimin gücünün ortaya çıkması anlamına gelmektedir. Uzaktan eğitimin yenilikçi bir yaklaşım olduğunu şu özellikler göstermektedir:

- Öğrenmenin bir öğretmen olmadan gerçekleşebileceği ve öğrencilere verilen desteğin öğrencinin geleneksel başlangıç yeterlilikleri yerine bilgi düzeyine uyarlanabileceği hakkındaki yatan görüşler,
- Gerek öğrenme materyalinin sunumu ve gerekse iletişimin sağlanması için kitle iletişim araçlarının tutarlı kullanılması,
- Öğrenen birey için olabilecek etkinliklerin sağlanması için kesintisiz olmayan öğretme/öğrenme durumunun yaygınlaştırılması için kullanılan yöntemler; sunu ve iletişim yapıları ve biçimleri, var olan ortamların uygun kullanımı ve öğrencilerin yaşam koşullarına uyarlanabilme,
- Bireysel öğretim ve az ya da çok çalışma yöntemleri aracılığıyla gerek bireysel eğitim, gerekse kitlesel eğitim sağlanmasını olanaklı kılmak için özgün düzenleme,
- Genellikle yüz yüze eğitimde karşılaşılan coğrafi kısıtlamalar, okul veya üniversite dönemleri ve önceden belirlenmiş tarihlere bağlı kalma gibi düzenlemeler ve yönetsel kısıtlamalardan kurtulma,
- Ekonomik oluşu nedeniyle sunduğu imkânlar,
- Uzaktan eğitimin yöntemlerinin ve düzenlemesinin çalışanlara ve çalışmayanlara yeni iş imkânları sunması.

Bu özellikleri tam anlamıyla kullanabilen uzaktan eğitim uygulamalarında öğrencilerin çalışmaya başlamaları, çalışmayı sürdürmeleri ve tamamlamaları; çalışma şartlarına, sağlıklarına, aile ortamına, istenilen zaman diliminde çalışmasına bağlı olarak ve grup öğrenmeleri veya sınıf öğretiminde karşılaşılan kısıtlamaların hiçbirine bağlı olmadan gerçekleşmektedir. Bu sonuçla uzaktan eğitimde iki farklı görüşte okul vardır. Bunlardan biri bireysel çalışma ve bireyselliği baskın şekilde vurgular ve geniş kitlelere bağımsız

öğretimi temel alır. Diğeri genellikle sınıf veya grup öğretimini yüz yüze eğitimi düzenli bir öge olarak kullanan ve yerleşik çalışma mantığıyla paralellik gösteren okullardır (Kaya, 2002, Akt. Akyürek, 2020, s. 3) .

2.5.Pandemi

İnsanlık tarihinde zaman zaman tüm dünyayı derinden sarsan ve ülkeleri önemli oranda etkileyen büyük vakalar olmuştur. Bu oluşumlar insanların yaşamlarında büyük dönüşümlere neden olmuş ve olmaktadır. Özellikle bu oluşumlar, sağlıkla ve insanların hayatta kalmalarıyla ilgili ise daha ciddi dönüşümlere yol açmaktadır. Bugün yüz yüze kalınan COVID-19 Pandemisi, tarihsel olarak İspanyol Gribi, Ebola, Sars gibi küresel düzeyde etkili salgınların bile göstermediği bir yaygınlık göstermiş, tüm insanlığı derinden etkilemiştir (Balcı, 2020, s. 75).

Covid-19 salgınından dolayı okulların kapatılması, aileler ve çocuklar için hiç beklenmedik olayların yaşanması, toplumda endişe ve kaygının oluşmasına sebep olmuş bu durumda özellikle çocuklar için olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Yaşanan bu salgın şüphesiz eğitimin bütün bileşenlerini derinden etkilemiştir. Uzaktan eğitim sadece anne-baba üretkenliği için değil, aynı zamanda çocukların sosyal yaşamı ve öğrenimi için de büyük bir etki yaratmıştır. Öğretimi, daha önce hiç karşılaşılmayan bir şekilde öğrencilerin ve öğretmenlerin gerçekleştirmeye çalışması, bu sürece alışmaları her iki taraf içinde zor olmuştur. Fiziksel ortamlarının farklı olması, öğrenci ve öğretmen arası mesafenin olması, duygusal açıdan hiçbir şekilde bağ kurulamaması, öğrenciyi uzaktan eğitimle değerlendirememek gibi karmaşaların yaşanması pandemi döneminde karşımıza çıkmıştır. Yaşanan tüm olumsuzlukları en aza indirmek için, devam eden pandemi sürecinde uzaktan eğitime dair iyileştirme çalışmalarının yapılması hem öğretmen hem öğrenci için daha faydalı olacaktır. Pandemi sürecinde eğitime dair; özellikle ilkökul öğrencileri için ders saatlerinin daha aza inmesi, eba da yer alan içeriklerin, öğretim ilkelerinden çocuğa görelilik ilkesi göz önüne alınarak biçimlendirilmesi, öğrenciye kazandırılması gereken kazanım sayılarının ve programın gözden geçirilmesi, öğrencilerin okula gidemedikleri bu sürede sosyalleşmeleri adına alternatif etkinliklerin düzenlenmesi, ailelerle ve öğrencilerle rehberlik çalışmalarının daha fazla yapılabilmesi gibi önlemler alınabilirdi.

2.6. İlk Okuma ve Yazma

İlk okuma yazma öğretimi ilkökul birinci sınıfta başlayan, aile desteğinin mutlaka olması gerektiği ,okul ve aile işbirliği içerisinde okuma ve yazma becerisini bireye kazandırmak için yapılan dil öğretim sürecidir. İlk başta dil gelişimi anne karnında başlar, doğumdan okul zamanına kadar çocukta dinleme ve konuşma becerileri önemli ölçüde

gelişim gösterir. İlkokul çağındaki çocuk anne babadan dilini öğrenerek gelir fakat kuralları kullanım açısından yeterli düzeyde değildir. İlkokul eğitim sürecinde bireyde planlı ve programlı bir şekilde geliştirilmeye çalışılan okuma yazma becerileri, hayat boyu süren ve gelişecek olan önemli becerilerden biridir. Bireyin kaliteli yaşamı için okuma yazma becerisi sistemli bir şekilde ,özenerek bireye verilmelidir. Öğrencinin eğitim faaliyetlerinden en iyi bir şekilde faydalanabilmesi için ilk okuma yazma öğretimi çok önemli bir yer tutmaktadır. Günümüzde ki eğitim sorunlarından belki de en önemlisi okuma yazmayı bilmemek değil, okuryazarlıktır. Okuryazar olabilmek okuma yazma öğrenmeyle başlar. Okuduğunu anlayan, anladığını yaşantısına transfer edebilen ve bunu toplumunu geliştirmek için kullanan birey okuryazar bir bireydir. İlk okuma yazma becerisinin öğrenmenin anlamlı hale gelmesinde de önemli bir yeri vardır. İlkokul çağının temelinde de okuma yazma becerisi yer alır. Okuma yazma becerisindeki verimlilik ,bireyin diğer derslerindeki verimliliği de etkilemektedir.

Okuma yazma becerisini yeterli düzeyde kazanamamış, bu beceriyi kazanamamış öğrencinin ileriki öğretim hayatında da sorunlar oluşur. İyi bir okuma yazma becerisine sahip olmayan öğrenci yorumlama ve kendini ifade etmede yeterli düzeyde başarılı olamayacaktır. Çünkü okuduğunu tam olarak anlaması, ana fikri bulması mümkün olmayacaktır, ya da çok zorlanacaktır. İyi anlayamazsa iyi yorumlayamaz, ne düşündüğünü tam olarak ifade edemez. Tüm bunlar okuma yazma becerisinin bireyin hayatındaki önemini ortaya koyar.

İlk okuma yazma becerisi ve okuryazar olmak, bireyde anlama, düşünme, yorumlama ve değerlendirme gibi zihinsel etkinlikler ile bilginin paylaşılmasını sağlar, çağdaş gelişimin bir ölçüsü olarak görülür ve son olarak diğer tüm derslerdeki akademik başarıdaki en önemli etkidir ,bir temel eğitim basamağıdır(Kabaş, 2020, s. 33)İlk okuma yazma öğretiminde atılan adımların sağlam olması, bu becerilerin birey için ilerleyen zamanlarda daha yararlı olmasını sağlayacaktır.

2.6.1.İlk Okuma Yazma Öğretiminin İlkeleri

Okuma yazma becerisinin verimli bir şekilde ilerlemesi ve birbirini desteklemesi için basamak halinde ilerleme sağlanmalıdır. Alışkanlıkların değiştirilmesi çok zor olduğundan, ilk okuma yazma öğretiminde de hataya düşülmeden ilerleme sağlanmalıdır. İlk okuma yazma öğretiminde yer alan kurallar dahilinde ilerleme sağlamak daha doğru olacaktır. İlk okuma öğretiminde yaş ve o yaşın özellikleri dikkate alınarak öğretim etkinlikleri planlanmalıdır. İlk okuma yazma sadece okuma ve yazma alanlarından ibaret değildir, dinleme ve konuşma alanları da bu süreçte olduğu unutulmadan ,bir bütün içinde ele

alınmalıdır. Okuma ve yazma öğretiminde, öğrenciyi etkileyen bazı özellikler vardır. Akyol (2015) okumayı etkileyen özellikleri şu şekilde ifade eder.

- Takvim yaşı: Ülkemizde yasal olarak ilkokula başlama yaşı 69 aydır. Fakat bazen özel durumlarda bir süre daha beklemek tavsiye edilmektedir.
- Sağlık sorunları: Öğrencinin sağlık durumu okuma ve yazma sürecini olumsuz etkilemektedir. Özellikle iki yeti önemlidir. İşitme ve görme problemi olan çocuklar konusunda öğretmenlere büyük görev düşmektedir.
- Genel zekâ: Bireyin zihinsel yetenek durumu, dil gelişimini yakından etkilemektedir. Okuma yazma sürecinde, bireyde okuma yazma güçlüğü var ise birey bu süreçte zorlanabilir.
- Beyin başatlığı: Bu kavram beynin sağ ve sol yarım kürelerinin bir tanesinin daha baskın olması durumunu ifade etmektedir.
- Dikkat: Süreç içinde dikkat eksikliği problemi olan öğrenci genel olarak öğrenme sürecinde zorlandığı gibi okuma yazma sürecinde de zorlanabilir. Yine bu noktada da dikkati toplamak için öğretmene sorumluluk düşmektedir.
- Zihinsel düşünme: Piaget'ye göre ilk okuma yazmanın öğrenildiği dönem somut işlem öncesi dönemin sonu olan 2-6 yaş ile somut işlemler döneminin başına yani 6-11 yaşa denk gelmektedir. Bu yaşta çocuklar zihinsel olarak odaklanmakta ve dikkatlerini uzun süre bir işe vermekte zorluk yaşayabilir.
- Görsel ayırım: Çocuklar görsel olarak bazı uyaranları daha çok dikkate alabilir, bazılarını dikkatten kaçırabilir.
- İşitsel ayırım: Görsel uyaran gibi işitsel uyaranlar konusunda da çocuklar bazılarında daha çok dikkat edebilir. Bazı işitilen sesleri doğru anlamlandıramayabilir.
- İlişkilendirici öğrenme: Harf ve sözcüklerin seslerle ilişkisi okumayı öğrenmede önemlidir.
- Sözel dil gelişimi: Okumaya hazırlık sürecinde düşünüldüğünde bu gelişim önemlidir. Çocuğun kelime hazinesinin geniş olması şüphesiz kolaylaştırıcı olacaktır.
- Kitap harf ve satırlarının özellikleri: Kitap yapısı kişiyi okuma yaparken yorması açısından önemlidir. Harflerin boyutları gerektiği ölçüde olmalı ve yormamalıdır.

Yazma süreci okumadan daha karmaşık bir süreçten oluşur. Okuma bilgi edinmede en etkili araç iken, düşünceleri diğer insanlara aktarmada en önemli araçtır (Yurduseven, 2007; Özgün, 2010, akt. Kabaş, 2020, s. 36). Yazmayı sadece harflerin yan yana gelmesi olarak düşünemeyiz. Yazma; çevreden algılananların zihinsel süreçten geçirilerek yorumlanması ve düşüncelerin kâğıda dökülmesidir (Aslan ve Altunova, 2019, akt. Kabaş, 2020, s. 36). Akyol (2020) yazmayı etkileyen özellikleri ise şu şekilde sıralamıştır;

- Oturuş: Oturma şekli yazı çalışmasında etkilidir. Yazarken doğru pozisyon için çocuğun ayakları yere basmalı, elleri rahat hareket etmelidir.
- Kas Gelişimi: Bireyin büyük ve küçük kas gelişimi doğrudan etkilidir. Çocuğun rahat yazı yazabilmesi için omuz, kol, bilek, parmak kasları gelişmiş olmalıdır. Okuma yazmaya hazırlık sürecinde kasları güçlendirici çalışmalar yapılabilir.
- Yönler: Harflerin yazımını öğrenirken yönleri de kullanılmaktadır. Dolayısıyla öğrencinin yön bilgisi olmalıdır. Türkçede temel yazma yönleri yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğrudur.
- El Tercihi: Yazma süreci kişinin el kullanımıyla doğrudan ilgilidir. Öğretmenler gözlem yaparak öğrencinin el tercihinde yardımcı olmalıdır.
- Boşluklar: Estetik bir görünüm için yazı boşluğu önemlidir. Hem harfler arası hem de kelimeler arasındaki boşluklar doğru kavratılmalıdır.
- Ayrıca yazımında güçlük yaşanan harfler, kalem tutma, kâğıt yapısı ve pozisyonu, yazma hızı, çizgi takibi gibi özellikler de yazmayı etkileyen diğer unsurlardır.

İlk okuma yazma öğretimi hem öğrenen hem de toplum açısından önemli bir süreç olduğu için öğretmene büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenler ilk okuma yazma sürecinde ilk okuma yazmanın amaç ve ilkelerinin dışına çıkmadan etkinlikleri yerine getirirler. İlk okuma ve öğretiminin temel amaçları ise aşağıdaki şekilde belirtilmektedir (Akyol, 2020):

- Türkçeyi düzgün kullanmak için dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört temel beceriyi kazandırmak,
- Türkçe dilini sevdirmek,
- Öğrencinin kelime hazinesinde olan sözcüklerin doğru okunuş ve yazılışlarını öğretmek,
- Noktalama işaretlerini ve nerelerde kullanıldığını öğretmek,
- Öğrencilerin sözlü ifade becerilerini geliştirmek,
- Harflerin temel yazılış biçimlerini ve yönlerini öğretmek, yazma becerilerini geliştirmek,
- Harf, hece ve sözcüklerin düzgün okunmasını sağlayarak hızlı ve anlaşılır okumayı sağlamak,
- Okuma ve yazma alışkanlığı kazandırmak,
- Öğrencilerin kelime hazinesini geliştirmek,
- Öğrencilerin kavradığı kelimeler ile seviyesine uygun bir metni anlatma becerisi kazandırmak.
- Okuma yazmada gerekli araçları ekonomik şekilde kullanma becerisini kazandırmak,
- Bir görsel hakkında konuşarak anlatım becerisi geliştirmek,

- Okuma ve yazmanın davranış haline gelmesini sağlamak.

2.6.2. İlk Okuma Yazma Öğretim Yöntemleri

Toplumun temel yaşam becerilerinden olan ve sürekliliğini sağlayan okuma yazma becerileri bireyin kendini gerçekleştirmesini sağlar. Niceliğin artması ve niteliğin belirlenmesi okuma ve yazmanın öğretim politikalarıdır. Niteliği belirleyen en önemli öğe ise öğretim sürecinde kullanılan yöntemdir. Öğretim süreçlerinde pek fazla yöntem kullanılmasına rağmen yöntemlerin faydalı yönleri ve sınırlı durumları da vardır. Niteliğin önem kazandığı okuma yazma süreci rast gele olmamalıdır. Okuma-yazma öğretiminin temel hedefi öğrencinin anlayarak ve kavrayarak okuması, okuduğundan zevk alması, işlek ve düzgün yazması olmalıdır (Tok ve diğ., 2008, akt. Kabaş, 2020, s. 38).

Okuma yazma öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler çeşitlidir. Bu yöntemler; birleştirmeye dayalı yöntemler, çözümlenmeye dayalı yöntemler ve karma yöntemler olarak karşımıza çıkar. Birleştirmeye dayalı yöntemler ses, harf, hece birleştirmeye dayalı yöntemleri kapsamaktadır. Çözümlenmeye dayalı yöntemler ise öykü, cümle, cümlecik, sözcük yöntemlerini kapsamaktadır. Bu iki grup yöntemlerin beraber kullanıldığı durumlar da karma yöntemi oluşturur.

Ülkemizde okuma yazma öğretimi sürecinde hangi yöntemin kullanılacağı her zaman tartışma konusu olmuştur. Bu konuda sorumlu kurum Milli Eğitim Bakanlığı olduğu için, Bakanlık tarafından hazırlanmış programlar aracılığıyla öğretimin nasıl yapılacağı açıkça belirtilir. İlk okuma yazma öğretiminde sadece harflerin sıralarına dikkat ederek ya da yazım kolaylığını ele alarak bir yaklaşım geliştirmek doğru değildir. Dilin yapısal özelliklerine ele almak gereklidir. İlk okuma yazma öğretiminde aktif bir okuma becerisinin geliştirilmesi hedefleniyorsa kullanılan yöntem ve tekniklerde diller arasındaki yapısal farklılıklara dikkat edilmeli, bilimin ışığında hareket edilerek gelişimi sağlanmalıdır (Çopan ve Çora, 2019, akt. Kabaş, 2020, s. 39). Ülkemizde 2005-2006 yılından itibaren ses temelli cümle yöntemi ile ilk okuma yazma becerisi kazandırılmaktadır. Ses temelli cümle yönteminde ilk olarak seslerle başlanır, anlamlı bir bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşılır. İlk okuma yazma öğretimi boyunca okuma yazma birlikte sürdürülür. Okunan her öğe yazılır, yazılanlar da okunur. Yazı noktasında dik temel yazı ve bitişik eğik yazı kullanımını arasında dünyada kabul gören tek bir görüş yoktur. Türkiye’de şu an dik temel yazı sistemi ile bu süreç ilerlemektedir ve bu süreçte öğretmen önemli bir role sahiptir. Öğretmenin her harfin yazılış yönüne dikkat ederek, özenli bir şekilde öğrencilere yazarak göstermesi, öğrencilerin de doğru bir şekilde

yazdığından emin olması gerekir. Yazma işlemi psikomotor bir beceri alanı olduğu için, harf yazımında yapılan yanlış var ise, anında geri dönütlerle doğrusunun yazılması sağlanmalıdır.

2.6.3. İlk Okuma Yazma Öğretiminde Öğretmen

Eğitim sürecinin ilk kademesinde olan ilkokulda doğrudan sorumluluk sahibi sınıf öğretmenlerinin her yönden nitelikli olması son derece önemlidir. Öğretmenin niteliği genelde eğitim kalitesini artırmak ve birinci sınıf için de okuma yazma öğretimi için önem verilmesi gereken bir etkidir. Öğretmenin niteliği ilk okuma yazma sürecinde çok önemlidir. Çünkü bu süreçte veli öğretmen iletişimi en yoğun olarak yaşanan dönemindedir. Diğer tüm derslerde olduğu gibi öğretmen-veli arasındaki etkili iletişim okuma yazma sürecini de olumlu etkilemektedir.

Öğrencinin nasıl öğrendiği konusunda öğretmen her zaman iyi bir gözlemci olarak buna dair düşünceye sahip olmalıdır. Çünkü öğrencinin nasıl öğrendiğini bilmesi, onun nasıl bir yol izleyeceğine yönelik adımları atmasını sağlar. Okuma yazma öğretimi öğretmen, öğrenci ve toplumsal açıdan önemlidir. Bireyin gelişimi için önemli süreçlerden biri olan okuma yazma becerisi, toplumun genel eğitim düzeyinin başlangıç noktası olduğu içinde önemlidir. Bu denli önemli bir eğitim etkinliği olan okuma yazma sürecinde öğretmen büyük role sahiptir.

2020-2021 eğitim öğretim döneminde var olan covid salgını sebebiyle, ilkokul birinci sınıf öğrencileri kesintili bir eğitim sürecinden geçerek, genel olarak uzaktan eğitim aracılığı ile kazanmaya çalışmışlardır. Öğrencilerini ilk defa sınıf ortamında görerek, onlarla duygusal bağ kurarak ilk okuma yazma sürecini tamamlayan sınıf öğretmenleri için uzaktan eğitim her yönüyle çok zor olmuştur. Ses temelli cümle yönteminde ;

1-Sesi hissetme ve tanıma

2-Sesi okuma ve yazma

3-Sesten heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma

4-Metin oluşturma

5-Okuryazarlığa ulaşma aşamaları vardır. Bütün bu aşamalarda öğretmenin nitelikli bir şekilde öğrencileriyle bire bir ilgilenerek, eksik ya da yanlış öğrenmelere anında müdahale ederek bu beceriyi kazanmaları gerekir. Uzaktan eğitimle karşılaşılan teknik sorunlar(internet erişimi, ses görüntü ayarları, donanım eksikliği), öğrenci velilerinin destek olmaması, öğrencilerin ders sırasında dikkatlerinin çok çabuk dağılması, öğrencilerden istenilen dönütlerin alınamaması gibi sebeplerle ilk okuma yazma becerilerini öğrencilere kazandırabilmek çok zor ve yıpratıcı olmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli

Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin araştırıldığı bu araştırmanın deseni nitel araştırmalardan durum araştırması desendir. Creswell (2007)'e göre durum çalışması; araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları (gözlemler, görüşmeler, görsel-işitseller, dokümanlar, raporlar) ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır. Durum çalışması; tek bir durum ya da olayın derinlemesine boyutsal olarak incelendiği, verilerin sistematik bir şekilde toplandığı ve gerçek ortamda neler olduğuna bakıldığı bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlarla olayın neden o şekilde oluştuğu ve gelecek çalışmalarda nelere odaklanması gerektiğini ortaya koyar (Davey, 1991, akt. Subaşı ve Okumuş, 2017, s. 420). Yin (1984) ise durum çalışmasını; 1) araştırmada “nasıl” ve “niçin” sorularına odaklanıldığı, 2)araştırmacının olaylar üzerinde çok az ya da hiç kontrolünün olmadığı, 3)olayı ya da olguyu kendi doğal yaşam çerçevesinde çalıştığınızda, 4)olay ve gerçek yaşam arasındaki bağ yeterince açık olmadığı zamanlarda kullanılan bir araştırma yöntemi olarak tanımlamaktadır. Araştırma modeli durum desenlerinden keşfetmeye dayalı durum deseni olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada da uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri öngörülemez olduğundan keşfetmeye dayalı durum deseni araştırmaya uygun görülmüştür. Keşfedici yaklaşım nitel araştırma içinde sıklıkla başvurulan ve araştırma verilerinin yeni verilerle çeşitlendirilip detaylandırılmasını sağlayan önemli bir nitelik olmasının yanında, özellikle veri toplamanın görece zor olduğu veya az çalışılmış konuların incelenmesinde kullanışlı bir yaklaşımdır (Baltacı, 2019, s. 371) .

3.2.Çalışma Grubu

Bu araştırma 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında devlet okulunda çalışan 49 sınıf öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemede elverişli örneklem yöntemi kullanılmıştır. Baltacı'ya (2018, s. 259) göre elverişli örnekleme, araştırmacının hedef evrenden örneklemini oluşturmak için ulaşabileceği en kolay ögelere yönelmesi yöntemidir. Araştırma kapsamında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri örnekleme dahil edilmiştir.49 sınıf öğretmeninden görüş alınmıştır. Örneklemin 34'ü kadın, 15'i ise erkektir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında alan yazın incelenerek 10 soruluk bir taslak soru formu oluşturulmuştur. Hazırlanan formlara ilişkin dil ve yazım boyutunda bir Türkçe öğretmeninden ve içerik bakımından iki alan uzmanından görüş alınmıştır. Uzman görüşleri ve gerekli öneriler alındıktan sonra soru sayısı değişmeden uygulamaya geçilmiştir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma kapsamında verilerin toplanması amacıyla açık uçlu görüşme formu uygulanmıştır. Hazırlanan soru formu google forms aracılığı ile düzenlenmiş ve öğretmen adaylarına gönüllülük esasına uygun olarak iletilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorulara EK-2 kısmında yer verilmiştir. Adaylara üç gün süre verilerek yanıtlar alınmıştır. Çalışma öncesinde Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gereken izinler alınmıştır. (EK-1)

3.5. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Hazırlanan soru formu “Google Forms” aracılığı ile düzenlenmiş ve sınıf öğretmenlerine gönüllülük esasına uygun olarak iletilmiştir. Sınıf öğretmenlerine üç gün süre verilerek yanıtlar alınmıştır. 80 sınıf öğretmenine formlar gönderilmiş olup sadece 49 sınıf öğretmeninden geri dönüt alınmıştır. Araştırma bulguları tablolar ve alıntılar şeklinde sunulmuştur. Elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılar ile desteklenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerinden yapılan alıntılar, öğretmenlerin gerçek isimleri verilmeden kullanılmıştır. Bu kapsamda öğretmenlere sayılar verilmiştir. Ayrıca cinsiyet bağlamında kadın (K), erkek (E) sembolleri ile alıntılar verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırma sonuçlarına ilişkin bulgular alıntılar ile desteklenerek sunulmuştur. Araştırmanın birinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin okuma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında 49 sayıda öğretmen yanıt vermiştir. Öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Uzaktan eğitim ile çok zor (K,1); Çok zor bir süreç oluyor. Okuma becerisi kazansalar bile yazma da zorlanıyorlar (K,2); Ailelerin desteği ile verilebilir (K,3); Verilir ama zor (E,1) ; Okuma çok rahat ama yazma konusunda eksiklikler oluştu (K,4); Eğer gerekli alt yapı varsa ve velilerin de desteği varsa okuma yazma eğitimi uzaktan verilebilir (K,5); Ailelerin yardımı, ilgisi bu süreçte çok önemli. Diğer türlü uzaktan öğretim güç (K,6); Özellikle 1.sınıf için çok zor olacağı için verimli olacağını düşünmüyorum. Çocuklarımızın okula karşı aidiyet duygusunu kazanmaları gereken süreçte, uzaktan eğitim ile ilgi, yetenek ve becerileri gelişim gösteremez. İlkokul öğrencisi sosyal ortamda akranları ile birlikte yaparak yaşayarak öğrenme ortamında eğitim almalı (K,7); Kesinlikle olmuyor (K,8); Zor bir süreç (E,2); Bazı kazanımlar istenildiği gibi verilemese de okuma yazma öğretilir (K,9); Düzenli katılım varsa sorun yok (K,10); İlkokullar için sürdürülebilir yöntem olamaz (E,3); İlk okuma yazma eğitimi uzaktan eğitim ile eğer aile desteği yoksa çok zorlu bir süreç olarak karşımıza çıkıyor (K,11); Çok zor . Okumaya geçiliyor ancak yazmada çok zorlanıyorlar (K,12); Çok zorlayıcı (E,4); Yeterli değil (E,5) ; Çok güç. Yaş itibarıyla zaten zor. Verim düşük (K,13); Çok zor (E,6); Kesinlikle uzaktan eğitimle olmaz. Öğrencilerin hatalarını uzaktan eğitimle düzeltmek mümkün değil (K,14); Verilebiliyor (K,15); Uzaktan çok başarılı olmadığı yönünde (E,7); Olumlu (E,8); Kısmen verilebilir (E,9); Uzaktan tam anlamıyla olacağını düşünmüyorum .(E,10) ; Velilerin de katkılarıyla uzaktan eğitimi yaptım. Sadece yazıları biraz bozuk ve harflerin yazılış yönlerine dikkat edilmemiş (K,16); Zor (E,11); Uzaktan öğretimle ilk okuma yazma sürecinde çok zorlandım. Akıcı okuma olmadı. Yazı düzeni

oturmadı. Velilere çok is düştü. Her veli gerektiği kadar çocuğuyla ilgilenemedi. İnternet sağlayamayan bilgisayarı olmayan veliler telefondan girmek zorunda kaldı (K,17); İlk okuma yazma becerisinin uzaktan öğretim ile verilmesini başarılı bulmuyorum (K,18); Sanal ortamdaki sağlanan eğitim genelde tek yönlü olarak kalıyor. Sınıf ortamındaki akran öğretiminden gizil öğrenmeden faydalanılmadığı için uzaktan öğretimle okuma yazma becerisi kazandırmak daha pasif kalıyor (K,19); Yetersiz olduğunu düşünüyorum (K,20); İlk okuma yazma becerisinin yüz yüze ve sınıf ortamında akran öğretimi ile daha mümkün ve anlaşılır olacağını düşünüyorum (E,12) ; Donanım sıkıntısı yoksa becerilebilir (K,21); Olabiliyor, ama yüz yüze kadar etkili olmuyor(E,13); Olumlu (E,14); İlk okuma yazma becerisinin uzaktan eğitim ile daha zor bir süreç olduğunu düşünüyorum (K,22); Evde yeterli internet ağı ve canlı derse katılım aygıtı varsa ailenin de desteğiyle verilebilir (K,23); Yazma becerisi eksik kalıyor (K,24); Okuma ve yazmayı öğrenebilir (E,15); Katılım tam olursa sağlanabilir. Fakat denetim yetersiz kalabiliyor (K,25); Tekniğini ve teknolojiyi iyi kullandıktan ve bildikten sonra sorunsuz eğitim verileceği aşıkardır (K,26); Mantıklı ve olabilir (K,27); Dil becerisi gelişiminin takibi zor oluyor (K,28); Olabilir. Doğru bir ön hazırlıkla neden olmasın (E,16); Aile desteğinin tam olmadığı durumda uzaktan eğitimle verilebileceğini düşünmüyorum (K,29); Verimli olmadığını düşünüyorum (K,30); Nerdeyse imkansız, 1.kademede öğrenciler ile olan birebir diyaloglar, mimikler ses tonumuz bile çok önemli ve bu uzaktan öğretimde bizlerin elini kolunu bağıyor .(K,31); Çok zor bir süreç. (K,32); Veli desteği olmadan olamayacak bir süreç (K,33).

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında uzaktan öğretim sürecinde yaşanan olumsuzlukların fazla olduğu görülmektedir. Uzaktan öğretim sürecinde okuma becerisinin, yazma becerisine göre daha kolay kazandırılabilirdiği görülmektedir. Genel olarak donanıma sahip öğrencilerin uzaktan öğretim sürecinde daha avantajlı olduğu da araştırmada ki görüşler çerçevesinde söylenebilir. Aile desteği olan öğrencilerin, aileleri tarafından kontrolünün yapılması, öğretmen açısından bir kolaylık oluşturmakla beraber, bu öğrencilerin okuma yazma becerisini edinmede de bir kolaylık sağlamaktadır.

4.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında 48 sayıda öğretmen yanıt vermiştir. Öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Harflerin yazılış yönünü farklı yapanlar oldu. Defter kullanıma alışkanlığında sıkıntı yaşadım. (K,1) ; Harflerin yazılış yönlerini nasıl yazdıklarını ,kelimeler arası uygun boşluk bırakıp bırakmadıklarını kontrol etmede zorluk yaşadım. (K,2); Tam yazamadılar eksik kaldı. (E,1); Harflerin yazılma şekillerinde defter kullanımında (K,3); Yazılarını görememek.(K,4); Harflerin yazılış yönlerini takip etme ve düzeltmede (K,5); Kalem tutma harfleri kuralına uygun yazma dikte çalışması konusunda dönütleri almada zorlandım. Yazmada fiziken elini tutarak öğretme deneyimini yaşayamamak konusunda da zorluklar yaşadım. (K,6) ; Yazıyorum diyen çocukların aslında yazamadığını gördüm.(K,7); Öğrencilerimizin yazılarını kontrol edememe en büyük sıkıntı .(E,2); Kontrol etmek ve dönüt vermek çok güç oldu. (K,8) ; Canlı görüntü almakta.(K,9); Harfleri yazım yönünde yazmalarını takip ve kontrol edemedim.(E,3); Yazma becerisi kazandırmaya çalışırken tam ve net bir şekilde defteri göremediğimden çok sorun yaşadık.(K,10); Yazılar çok bozuktü.(K,11); Hatalı ve ters yönde yazma. (E,4); Birebir öğrenciyle ilgilenemedim.(E,5); Dikte çalışması daha sık yapılması gerekirken yapılamadı.(K,12); Eksik, yanlış yazma çok fazlaydı (E,6); Yazım yanlışlarını göremediğimiz için yazılar bozuldu defter düzeni sağlıklı olmadı. (K,13); Harfler kuralına uygun yazılmadı. (K,14); Harflerin yazılışlarında çok büyük sorunlar yaşadım. (E,7); Yazı karakterleri ve düzenli defter kullanma alışkanlığı bozuldu. (E,8); Yazılar kötü oldu. Harfleri yanlış yazdılar. (E,9); Kalem tutma ,harflerin yazımı ve sayfa düzeni gibi konularda sorun yaşandı. (E,10); Yazıları bozuk olan öğrencilerim var. Harf ve sayıların yazılış yönüne dikkat etmeden yazıyorlar ve maalesef yanlış düzeltmek daha zor oluyor. (K,15); Düzeltme. (E,11); Harflerin yazılış yönlerini satir aralıklarını düzeltmediğimiz için yazı düzeni kötü olanlar oldu.(K,16); Yanlış yazım hatalarını sözel ipucu ile düzeltmek uzaktan öğretimde zaman alıyordu.(K,17); Düzenli çalışılmadığı için ince motor becerilerin geri kalmış olması yazmak istememe.(K,18); Birebir kontrol sağlayamadım.(K,19); Birinci sınıfa başlayan öğrencilerin temel sıkıntılarında biride küçük kasların çabuk yorulması yüz yüze eğitimde dahi seslerin anlaşılıp yazılması çok zor iken

uzaktan eğitimde elektronik sıkıntılar sebebiyle oluşan iletişim kopukluğu zaten yavaş ilerlemekte olan yazma eğitimini daha da zor hale getirmiştir.(K,20); Harflerin yazılış yönü ve defter düzeni. (E,12); Okuma yazma yapmadık.(K,21); Uzaktan eğitimin en çok zorlanılan kısmı, defter kullanma, yazı yanlışları, yazıların kontrol edilememesi.(E,13); Yok.(E,14); Bazı öğrencilerin yazılarında eksiklik ve yanlışlar olduğu gözlemlenmiştir.(K,22); Yazma etkinlikleri uzun sürdüğü için dikte çalışmaları çok verimli olmadı. (K,23); Harf yazılışları ve kelimeleri eksik yazma.(K,24); Defter kullanımında bazı öğrenciler sıkıntı yaşadı ve harflerin yazımı kelimeler arasındaki boşluk bırakmada.(E,15); Kamera yetersiz kaldığından defter düzeni ve kontrolü sağlanamadı.(K,25); Yazı yazdırıldı ancak anında müdahale edilemediği için hatalar görülemedi yanlış harf çizimleri yapanlara anında müdahale edilemedi bu yüzden yazılar çok kötü oldu.(K,26); Dokunamadığınız zamanlarda yanlış öğrenmeler olabiliyor.(K,27); Kontrol edemedik, dönüt veremedik.(K,28); Yazma tamamen sıkıntı öğrenci yazıyı defterine yazıyor ve ekrandan gösteriyor. Çocuğa dönüt vermek çok zor ve ekran bazen ters oluyor.(E,16); Öğrencilerin geneli okumada sıkıntı yaşadığı için yazı yazarken de harflerin eksik kaldığını gördük.(K,29); Yazma tam bir kabus oldu, harfler asla kurala uygun yazılmadı, büyük küçük harfler karıştı.(K,30); Unutulmuş.(K,31); Öncesinde doğru ve güzel yazan çocuklarında yazılarında bozulma gözlemlendi.(K,32).

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin, yazı yazma öğretiminde sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun sorunlar yaşadığını, öğretmen görüşleri çerçevesinde söyleyebiliriz. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin yazdıkları harflerin nasıl yazıldığını görememek, yapılan yanlışlara anında müdahale edememek en büyük sorunlardandır. Yazı yazma öğrencilerin psikomotor becerisinin bir ürünü olduğu için, anında dönütler verilerek harflerin yazılış yönlerini daha iyi yazmalarını sağlanarak ,bu beceri daha iyi bir şekilde kazandırılabilirken, uzaktan eğitim sürecinde bu pek mümkün olamamıştır.

4.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde veli katılımı ve bu katılımın sürece etkisi nasıl olmuştur?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında 47 sayıda öğretmen yanıt vermiştir. Öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Velilerin katılımı çok etkili oldu.(K,1); Veli katılımı çok önemliydi.(K,2); Çoğu işi veli yaptı.(E,1); Veli katılımının çok büyük katkısı oldu.(K,3); Oldukça etkili.(K,4); Veli katılımı çok önemli, olumlu yönde etkileri olmuştur.(K,5); Veli katılımı başarılıydı, seslerin birleştirme tekniğinde her velimiz destek olmaya çalıştı. Ancak velilerimiz de zorlandı. Velilere yönelik sık sık bilgilendirme toplantıları yaptık, katılım ve destek daha çok arttı.(K,6); Velilere büyük iş düştü. Ders ve ödev takibini veliler yaptı.(K,7); İlgili velilerin desteği olumlu katkı sağladı.(K,8); Veli desteği olmazsa olmuyor. (K,9); Olumsuz oldu. (E,2); Kesinlikle veli katılımı çok önemli, velilerin desteği olmadan uzaktan öğretim de ilk okuma yazma öğretimi gerçekleştirilemez.(K,10); Bazı bilinçli velilerle uyumlu çalıştık. Ama diğerleriyle baya zor oldu.(K,11); Az ve olumsuz oldu.(E,3); Velilerle daha iyi sonuç aldım.(E,4); Veli de bu duruma hazırlıksızdı. Biz de veli de el yordamı ile bir şeyler yapmaya çalıştık. Velinin iyi niyeti dışında pek bir katkısı yoktu. (K,12); Veli desteği kesinlikle şart.(E,5); Bilinçli veliler takip etti çocuklarını. (K,13); Veli katılımı olumlu yönleri de var, olumsuz yönleri de oldu. (K,14); Oldukça zorlandılar ve yeteri kadar ilgilenmediler.(E,6); Genelde yazma etkinliğine katılmasalar da denetleme ve rehberlikte yardımcı rolünü aldılar.(E,7); Veliler bu konuda bilinçli ise etkisi olumlu oldu.(E,8); Veli nerede ve nasıl yardımcı olacağı düşündüğü zaman olumlu katkıda bulunduğunu düşünüyorum.(E,9); Çok etkili oldu. Zorlanmadan öğretimi tamamladık.(K,15); İlgi olan tamam, olmayan çok kötü.(E,10); Veliler bu süreçte yardımcı oldu. Çalışan veliler bu konuda çok zorlandı. Bilgisayarı olmayan interneti olmayan veliler maddi olsak zorluk yaşadı. Bazı veliler ise ders boyunca yanında oturmaya başladı. Bu da öğrenciyi olumsuz etkiledi.(K,16); Velinin katılımı öğretimin başarısı açısından oldukça önemli. Veli katılımı ile süreç daha başarılı, kalıcı ve hızlı ilerledi.(K,17); Tabi ki de tüm gelişim aşamalarında olduğu gibi anne ve baba çocuğun ilk öğretmeni veli ne kadar çok doğru şekilde ilgilenirse o kadar sürece olumluluk kattı.(K,18); Bu süreçte en etkili yöntem öğretmen veli işbirliği olmuştur veliler ellerinden geleni yapmış olsa da sınıf ortamındaki disiplini ev ortamında sağlamak zor olduğu için ve yöntem ve teknik eksiklerinden dolayı ilerleme kaydetmek maalesef zor olmuştur.(K,19); Tamamen iş veli de bitiyor. Derse bağlanmasından etkinliklere kadar.(K,20); Tamamen iş veli de bitiyor. Derse bağlanmasından etkinliklere kadar. (E,11); Velilere büyük sorumluluk düştü. Hele bir de okuma yazma bilmeyen veli varsa çok zor olmuştur. Öğretmen açısından harfleri yazılış şekli ve yönünde sorunlar yaşanmıştır.(K,21); Veli desteği olmadan başarılı olmak çok zor.(E,12); Çok olumlu oldu.(E,13); Veli katılımı, desteği olan öğrencilerle olumlu gelişme sağlanırken, diğer öğrencilerle istenen ilerleme sağlanamamıştır.(K,22); Veli katılımı istenilen düzeyde olmadı. Velisi ilgili öğrenciler pek sorun yaşamadan süreci

tamamladı.(K,23); Veli katılımının çok büyük katkısını gördüm.(K,24); Orta derecede bir katılım vardı.(E,14); Velilerin süreci gözlemlemesi faydalı oldu. Tekrar çalışmalarında gözlemlerine göre davranıp daha faydalı olabildiler.(K,25); Velilerim sürece etkin bir şekilde katıldı. Ancak ilgisiz 3-4 velim vardı. İlgili olan ailelerin çocukları okuma yazma konusunda sıkıntı yaşamadı ancak ilgisiz ailelerin çocukları okuma yazma konusunda sıkıntı yaşadılar.(K,26); Destek olmaları ve doğruyu öğrenmeleri açısından öğrencinin yanında olmaları olumlu, kıyaslama yapmaları açısından olumsuz oluyor.(K,27); Veliler nasıl öğretim yapıldığına şahit oldular. Ayrıca dışarıdan kolay gibi gözüken şeylerin sınıf ortamında ne denli zor olduğunu fark ettiler.(E,15); Veli katılımım olmadı çok çocuklu ailelerde kardeşlerin sürekli öğrenciyi rahatsız etme durumu oldu.(K,28); Köy okulu olmamıza rağmen veli ve öğrenci katılımı gayet düzenliydi. Kısıtlı imkanlara rağmen derslere eksiksiz katılım sağlandı.(K,29); Veliler başta katılmaya istekli olsa da uzayan bu süreçte bir zaman sonra katılımlar azaldı.(K,30); Başarısız.(K,31); Veli katılımı yüksek oldu. Katılmayanlar genelde evde de öğrenciler için bir çaba sarf etmedi.(K,32).

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin öğretmen görüşlerine baktığımızda; uzaktan öğretim sürecinde veli desteğinin çok büyük bir öneminin olduğunu söyleyebiliriz. Çalışan velilerin sürece katılmadıkları için çocuklarının zorlandıklarını öğretmen görüşleri çerçevesinde söyleyebiliriz. Bilinçli velilerin sürece yapmış oldukları destekle, sınıf öğretmenleri uzaktan öğretim sürecinde daha kolay ilerleme sağlamışlardır.

4.3.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin derse devam durumları nasıl olmuştur ve bu durum süreci nasıl etkilemiştir?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında 46 sayıda öğretmen yanıt vermiştir. Öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

Genellikle katılım tamdı.(K,1); Genelde katılım iyiydi.(K,2); Girmeyenler geç öğrendi.(E,1); İmkani olan tüm çocuklarım düzenli derslerine katıldı.(K,3); Derse devam velinin ilgisine göre değişti.(K,4); Derse devam edilmiştir. Ara ara internetten, teknolojiden dolayı edilemediği olmuştur bu da olumsuz etkiler. Birinci sınıfta 1 gün devamsızlık bile çok önemlidir.(K,5); Derse zamanında girme konusunda sıkıntılar yaşadık. Ders süresi içinde devamsızlık yapan öğrencilerimiz daha çok zorlanıyordu.(K,6); Genel olarak katıldılar. Bu süreci tabi ki olumlu etkiledi.(E,2); Derse katılım iyiydi. Düzenli katılmayan çok azdı. Bu öğrencilerde

bazı sıkıntılar yaşandı.(K,7); Derse katılım veli tarafından zorunlu gibi görülmedi.(K,8); Devam sorunu sıkça yaşandı.(E,3); Gerekli donanımına sahip öğrenciler derse katılım gösterdi fakat interneti ve bilgisayarı olmayan çocuklar derse katılmadı.(K,9); Hiç kolay olmadı. Çok zorlandık.(K,10); 100'de 50 civarında katılım oldu ve okuma yazma öğrenemeyen öğrenciler var.(E,4); Yeterli katılım olmamıştır.(E,5); Genelde devam edildi. Sınıfta kalanlar da zaten hiç gelmedi, tekrara baştan karar vermişlerdi.(K,11); Çok zor oldu. Öğrencileri ekranın başında toplamak çok zor oldu.(E,6); Derse geç katılma, internet kopukluğu, bağlanamama (K,12); Devamsızlık yapan çok oldu, okuyamadılar ve sınıfta kaldılar.(K,13); İnternet sorunları bilgisayar ve tablet olmaması gibi sadece telefondan bağlanmaya çalışmaları. Ayrıca dağlık yerleşimlerde internete ulaşamamak süreci bir hayli zorlamıştır.(E,7); Genel olarak katılım yeterlidir.(E,8); Derse devamda sorun yaşamadım.(E,9); Derse katılmışlardır, ama derslere ilgileri tam olmamıştır. (E,10); Genelde sınıfın büyük bir kısmı katıldı. (K,14); Yarı yarı . (E,11); İnternet bilgisayarı olmadığından derse devam edemeyenler vardı. Veli evde olmadığı için derse girmeyenler vardı. (K,15); Devamsızlıklar mutlaka oldu ve sürecin daha yavaş ilerleyerek konular arası kopukluklar yaşanmasına sebep oldu.(K,16); Yetersiz ve birbirinden farklı düzeylerde ilerleyen çocuklar vardı.(K,17); Örgün eğitimdeki sorumluluk bilinciyle okula zamanında hazırlanıp gelmek ve uzaktan eğitimde teknik aksaklıkları bahane edip sorumlulukları yerine getirmemek kesinlikle kıyaslanmamalıdır. Bu durum en çok sorumluluk bilincinin gelişmesine engel olmuştur.(K,18); İnternet kotaları kadar devamlılık oldu.(K,19); Keyfe keder oldu çoğu zaman.(E,12); Derse devam daha az olmuştur. Bunun bazıları teknik yetersizlik, bazıları da öğrencinin keyfi davranışları ve bahaneleri yüzündendir.(K,20); Derslere düzenli olarak katıldılar.(E,13); Çoğu öğrenci derse devam ederken , arada derse katılıp süreci aksatan öğrenciler de olmuştur. Devamlılık gösteren öğrencilerle daha iyi ilerleme gözlenmiştir.(K,21); Maalesef ki öğrencilerin çoğu internet yada aygıt sorunu yüzünden derslere katılmadı.(K,22); İmkani olan tüm öğrencilerim düzenli katıldılar. (K,23); Hep belli öğrenciler katılıyordu. (E,14); Elektrik kesintisi, bağlantı kopması, çok çocuklu ailelerde derslerin çakışması gibi nedenlerle devamsızlık sorunları oldu. Bazı harfleri öğrenemediklerinden seviye farkları oluştu.(K,24); Devamsızlık yapanlar çok oldu tabi. Yine bunda ilgili veli ve ilgisiz veli faktörü ön plandaydı. Aynı zamanda çalışan anne babanın çocukları evde yalnız oldukları için derse katılmıyorlardı. (K,25); Derse devam etmeyen öğrenci düzenli

olarak problem oluyor. Devam çok önemli.(K,26); Köyde çalıştığım surede sınıfın %80 i devamsızdı. 3 kişiyle ders işlediğim birkaç defa bağlantılarının kopup geri katıldıkları çok olmuştur. Uzaktan eğitim iyi bir ağ yapısı istiyor.(E,15); İnternetin çekmemesi ve teknolojik yetersizlik nedeniyle sınıfın katılımı 2 kişiydi. (K,27); Bazı okul ve öğrenci katılımlarının yetersiz olduğunu duyduk. (K,28); Yarı yarıya katılım oldu. (K,29); Katılım iyiydi. (K,30); Devam yüksek oranda olmuştur, bu da genel başarının yüksek olmasını sağlamıştır (K,31).

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin öğretmen görüşlerine baktığımızda; uzaktan öğretim sürecinde yeterli donanıma sahip öğrencilerin genel anlamda uzaktan öğretim sürecine katıldıkları ancak yeterli donanıma sahip olmayan öğrencilerin düzenli olarak derslere katılmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca uzaktan öğretim sürecinde internet kotasının yetersiz olması da , derslere öğrencilerin katılmamasının bir nedeni olmuştur.

4.1.Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminin ölçme ve değerlendirme çalışmalarında yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde olup bu alt problem kapsamında 45 sayıda öğretmen yanıt vermiştir. Öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir.

Bir sorun yaşamadım. (K,2); Velilerle iş birliği içindeydim. Verilen ödevlerin kontrolünde sıkıntı yaşadım. (K,3); Zor oldu kontrolü.(E,1); Objektiflik konusunda zaman zaman tereddütler yaşadım.(K,4); Sınavların güvenilirliği düştü.(K,5); Kalabalık sınıfta, uzaktan ölçme değerlendirme yapmak güç. Zaman alıcı.(K,6); Özellikle yazma becerisini değerlendirmesinde çok zorlandım. Aynı anda kontrol edememek, anında dönüt verememek sorun oluşturuyor. Dikte çalışması yaparken çok zorlanıyorduk. (K,7) ; Çocuklarla dikte yapmakta, kontrolünde zorlandım. (K,8); Yazma becerileri tam olarak değerlendirilemese de ,okuma becerilerinde biraz daha iyiydi. Yüz yüze eğitimde yapılan kadar yeterli olmadı. (K,9) ; Bire bir değerlendirme yapılamadı. (K,10); Yazıları değerlendirme şansı olmadı. (E,3); Ölçme değerlendirme çalışmalarında öğrencilerin yanında genelde veliler olduğu için çok objektif olunduğunu düşünüyorum. (K,11); Yapamadık. (K,12); Ölçme ve değerlendirme yapmak çok zor. Öğrencileri kontrol etmek çok zor. (E,4); Öğrencilerle dönüt almak çok zor. (E,5); Değerlendirme ancak Mayıs ayında döndüğümüzde gerçekleşti. Uzaktan bunu yapmak çok güçtü. (K,13); Yazılarına,

okumalarına yeterince takip edilemiyor.(E,6); Sağlıklı bir ölçme yapılamadı.(K,14); Yazma sorunu, yapılan çalışmaların kontrolü, dinleme sorunu, aile bireylerinin olumsuz müdahalesi. (K,15); Ölçme ve değerlendirmede çocuklara ulaşamamak ve bağlantı sorunları nedeniyle ders katılımlarının düzenli olmaması. (E,7); Yazım yanlışlarını anında görememe ve zamanında fiziki temasla düzeltmemenin getirdiği olumsuzluklar yaşandı. (E,8); Uzaktan öğrenci başarısını ölçmek zor oldu.(E,9); Yapılan çalışmalar tam anlamıyla değerlendirilememiştir. (E,10); Özellikle yazılarını kontrolde zorlandım. Yüz yüze eğitim öğretime geçince yazılarının istediğim düzeyde olmadığını gördüm.(K,16); Değerlendirmenin doğru olmadığı. (E,11); Velilerden okumalarını videoya çekip göndermelerini istedim. Ona göre ilerledim . Öğrenilmeyen sesleri ek ders koyarak tekrar ettim. (K,17); Değerlendirme konusunda çocukların durumlarını düşünerek yapmaya çalıştım.(K,18); Öğrencilerin konuları ne kadar iyi kavradığını ölçmek çok zor oldu bu yüzden tek bir harf üzerinde haftalarca durmak gerekti ve zaman kaybı çok oldu. (K,21); İletişim donanım sorunu ayrıca devam sorunu dışında sorun yaşamadım. (E,12); Çocuğu göremeyince gerçekten ne yapabildiklerini bilemeyiz. Gerçek bir değerlendirme olmadı. Yok. (K,22); Değerlendirme çalışmaları öğrenci katılımı ve istenen becerilerin gerçekleşmesine göre yapılmıştır. (E,13); Sorun yaşamadık.(E,14); Yeterli düzeyde değerlendirme yapılamamıştır. Dolayısıyla sürecin ne derece başarılı olduğu konusunda sağlıklı bir gözlem yapılamamıştır. (K,22); Ölçme değerlendirme çalışmaları zamanında gerçekleşmedi. Aileler ders sırasında çocukların yanında olduğu için objektif değerlendirme zorlaşıyordu. (K,23) ; Yazma çalışmalarının kontrolü tam istediğim gibi olmadı. (K,24); Uzaktan derse katılmayan öğrencilerde nasıl bir yöntem uygulanacağı konusunda sıkıntı yaşandı. (E,15); Kısa kısa dönütler alabildim. Uzun değerlendirme sağlayamadım. (K,25); Yeterince sonuçlara geri dönütlere ulaşamıyordum.(K,26); Aileler müdahale edebiliyor, sağlıklı olmuyor bu yüzden.(K,28); Kontrol edemedik anında dönüt veremedik. Herkes okuyup yazdıktan sonra dönüt verdik. Üstüne alınan kendini düzeltiyor bu durumda. (E,16); Kontrol etmek ve yanlışların dönütü zorlayıcıydı.(K,29); Geri dönüt kontrolü sağlanamadı. (K,30); Değerlendirmeler belki çok hakkaniyetli olmamış olabilir. (K,31); Objektif ölçümler yapamadık. (K,32); Bilgisayar üzerinden sürekli çalışma ve hareketsizlik çocukları olumsuz etkilemiştir. Okumayı ölçme konusunda sıkıntı yaşanmamış, yazma becerilerini ölçmede sıkıntılar olmuştur. (K,33).

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin öğretmen görüşlerine baktığımızda; uzaktan öğretim sürecinde, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme çalışmalarında özellikle yazma becerisini değerlendirmede sıkıntılar yaşadığını söyleyebiliriz. Öğretmen görüşleri çerçevesinde, ölçme ve değerlendirme çalışmalarının, çocukların yanında aileleri oldukları için çok sağlıklı olmadığını da söyleyebiliriz.

BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma sonucu ortaya koyulan bulgulara ilişkin açıklamalar alan yazın desteklenerek sunulmuştur. Her bir alt problem kendi içerisinde tartışılarak yorumlanmıştır.

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar

Bu çalışmanın birinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin okuma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklindedir. Bu alt problem kapsamında Ercan (2021) araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme aşamasında yaşadıkları sorunların yüz yüze eğitimde ve uzaktan eğitimde değiştiğini söyleyerek, uzaktan eğitimde yaşanan genel sorunların öğrencinin sıkılması ve teknoloji yetersizliğiyle okuma yazma sorunlarında en çok okuma çalışmalarında ailenin müdahalesi ve yazma sorunu olduğunu ifade etmiştir. Akgül ve Oran (2020) yaptıkları çalışmada uzaktan eğitim sürecindeki eğitim öğretim faaliyetlerinde öğrencilerin sıkıldığını, derse odaklanamadıklarını, öğrenmede geciktiklerini, isteksiz davrandıklarını, umursamadıklarını ve ders araç gereçlerinin tedarik edilmesinde sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin yüz yüze eğitimden uzak kalmaları sonucunda eğitime karşı motivasyon sorunu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Gürbüz ve Yılmaz (2021) araştırma sonucunda birinci sınıf öğretmenlerinden pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunları belirtmesi istenildiğinde sırasıyla bağlantı sorunu, okul ve sınıf kültürünün olmayışı sorunu, veli ilgisizliği ya da veli müdahalesi sorunu, öğrencilerin yaptığı etkinlikleri takip etmede yaşanan zorluk sorunları, cihaz eksikliği sorunu, derse katılımın az olması sorunu, materyal eksikliği sorunu, çevrimiçi ders sayısının çokluğu sorunu, çevrimiçi ders zorlukları sorunları olarak tespit edilmiştir. Pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde sınıf öğretmenlerinin en çok karşılaştıkları sorun bağlantı sorunu olarak belirlenmiştir. Duran ve Ertuğrul (2012) sınıf öğretmenlerinin elektronik kitaplara ilişkin görüşlerini ele aldığı çalışmalarında tüm çocukların eşit şartlarda olması durumunda çevrimiçi ödevlerde çocukların ekran karşısında kalacağı sürenin planlanmasını, ödevlerin veli kontrolünde olmasını ve daha çok pekiştirme amaçlı ödevlerin gönderilmesini önermektedirler. Tüm çocukların internet erişimi ve gerekli bilgisayar donanımı varsa çevrimiçi ödev gönderilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Altunkaynak ve Çağınlar (2020) ise yapmış olduğu çalışmada ilk okuma yazma öğretimi destekleyen internet erişimlerinin sınıf öğretmenleri tarafından daha az kullanıldığı belirtilmiştir. Araştırmanın uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin okuma öğretiminde yaşadıkları sorunlar kapsamında elde edilen bulgularına

bakıldığında, alanyazında yapılan araştırmalar ile benzer sonuçlar elde edilmiştir. Uzaktan eğitim sürecine çok kısa bir süre içerisinde, yeterli planlama yapılmadan başlanıldığı için internet erişim ve ebaya giriş sorunları maalesef yaşanmıştır. Bu sorunun yaşanmaması için öncelikle hem öğretmenlere hem ailelere bilgilendirmeler yapılabilir, gerekli donanım ülkenin her tarafındaki öğrencilere kısa sürede ulaştırılabilir olmalı, EBA uygulamasının alt yapı çalışmaları geliştirilmelidir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin yazma öğretiminde yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklindedir. Bu alt problem kapsamında, Göçmez ve Ünal (2021) araştırmalarında harfi okuma ve yazma aşamasında öğretmenlerin en çok belirtmiş oldukları sorunlar arasında harfin yazımından, şekil bozukluğundan, dönüt ve düzeltme konusundaki eksikliklerden kaynaklanan sorunlar olduğuna dikkat çekmektedir, öğretmenlerin bu süreçte karşılaştıkları sorunlardan birinin de dikte sorunu olduğunu ifade ederler. Gültekin ve Güvey Aktay, (2014) “İlk okuma yazma öğretiminde dikte çalışmaları” isimli çalışmalarında öğretmenler, yaptırmış oldukları dikte çalışmalarında yaşanan sorunlar arasında öğrencilerin kendi telaffuzları doğrultusunda yazdıkları, harf ve sözcüklerin yanlış ya da eksik yazmaları gibi durumları göstermişlerdir. Gürol ve Yıldız (2015), yapmış oldukları çalışmalarında bilgisayar destekli eğitimin, öğrencilerin okumalarına fayda sağladığı fakat dikte becerilerini geliştirmekte yetersiz olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Babayiğit ve Ünal (2012) yapmış oldukları çalışmada, öğrencilerin dikte yaparken bazı harfleri birbirine karıştırdıkları, özel isme gelen ekleri ayırmadıkları, özel isimlerin baş harflerini küçük yazdıkları, dikte çalışmalarında metni eksik yazdıkları sonuçlarına ulaşmışlardır. Özcan ve Saydam (2021) çalışmalarında; uzaktan eğitimde harf seslerinin öğrencilere hissettirilemediğini; harf öğretiminin yüzeysel kaldığını; harf yazımı ve satır kullanımı ile defterleri kontrol etmenin güç olduğunu; harfleri seslendirmekte/heceleri okumakta öğrencilerin zorlandığını; dikte çalışmalarının yapılamadığını, öğrencilerin ve öğretmenlerin bu süreçte desteğe ihtiyaç duyduklarını; öğrencilerin yazma hataları yaptıklarını, bu hataları ekranda düzeltmenin ve öğrencilere kalem tutmayı öğretmenin güç olduğunu ifade etmektedirler. İlk okuma yazma döneminin, çocukların ilk defa kalem tutacakları, defter kullanmayı öğrenecekleri bir dönem olduğunu söyleyerek, ancak sanal ekran vasıtasıyla çocuklara kalemi tutma kurallarını göstermenin, defter kullanmayı öğretebilmenin de elektronik materyal olmadan pek olası olmadığını yapmış oldukları çalışmadaki bulgulardan yola çıkarak belirtmişlerdir. Ayrıca, harflerin seslerinin sanal ortamda doğru işitilebilmesi ve harflerin yazım istikametlerinin ekran

üzerinde gösterilmesinin uzaktan eğitimde öğretmenlerin bir kısmı için büyük bir sorun oluşturduğunu da belirtmişlerdir. Yapılan bu araştırmanın bulgularıyla, alanyazında yapılan araştırmaların sonuçları benzerlik göstermektedir. Uzaktan öğretim sürecinde, sınıf öğretmenleri, yazma öğretiminde öğrenciye anında müdahale edemedikleri için, öğrenciler yazma konusunda büyük sorunlar yaşamıştır. Öğrencilerin kalem doğru bir şekilde tutmaları, harflerin yönlerini doğru şekilde yapmaları için, sınıf öğretmenleri kısa eğitici videolarla destek olunabilir. Bu aşamada ailelerle iş birliği yapılarak, derslerden önce videolar aile gözetiminde öğrencilere izletilebilir. Teknik olarak yazma öğretiminde kullanılacak materyallerle dersler desteklenebilir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde veli katılımı ve bu katılımın sürece etkisi nasıl olmuştur?” şeklindedir. Bu alt problem kapsamında; Sağır (2021) uzaktan eğitim ile yürütülen ilk okuma yazma öğretiminde velilerin sürece ciddi katkı sağladığı, bu dönemde göstermiş oldukları destekler ile öğretmenlerin işini kolaylaştırdığı sonucuna ulaşmıştır. Veli işbirliğine yönelik olarak Kırmızıgül’ün (2020) çalışmasında belirttiği gibi Covid-19 pandemi dönemi ile birlikte eğitim öğretimle ilgili alınan kararlar sonucu, sürecin dijitalleşmesiyle veliler de bu durumdan büyük ölçüde etkilenmişlerdir ve uzaktan eğitim yoluyla eğitim öğretim sürecini geçiren öğrenci ailelerinin de eğitim sürecine dolaylı olarak katılımları sağlanmıştır. Diğer taraftan Akyol’un (2019) çalışmasında belirttiği gibi, okuma yazma becerisi ve dil gelişiminde öğretmenlerin en büyük yardımcısı ailelerdir. Yaşanan Covid-19 pandemi sürecinde ise aile faktörünün önemi eskisine oranla daha da artmış ve veli işbirliği kaçınılmaz olmuştur. Bunun yanı sıra öğretmenler süreci takip edebilmesi için de veliler video ve fotoğraflarla dönüt sağlamışlardır. Ekici Calın (2019) yaptığı çalışmada, ilk okuma yazma öğretiminde velilerin ses esaslı cümle yöntemine ilişkin bilgilerinin istenilen düzeyde olmadığını ve bu sorunu aşmak için de ses esaslı cümle yöntemiyle ilgili bilgilendirilmeleri gerektiği sonucuna varmıştır. Yine yaşanan sorunlar dikkate alındığında teknolojik yetersizlikler ve okuma çalışmalarında ailenin müdahalesi ön plana çıkmıştır. Görüşülen öğretmenler tarafından bazı ailelerinin internet ve teknolojik araç eksikliği sebebiyle düzenli olarak uzaktan eğitimlere devam etmedikleri dile getirilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak Yurtbakan ve Akyıldız (2020) yaptıkları araştırmada, maliyetinin yüksek olması sebebiyle internetin yokluğu ya da yetersiz olmasından ötürü öğrencilerin derslere giremediklerini ve bu durumun da öğretmenlerin verdiği çalışmalara öğrencilerin ulaşamamasına yol açtığını ifade etmişlerdir. Bunun dışında okuma çalışmalarının yapıldığı sırada, öğrencilerin

okuyamadıkları harf, hece, kelime veya cümlelerin veli tarafından öğrenciye söylendiği ve öğrencinin de bunu öğretmenine aktardığı görülmüştür. Bu sorunun da öğrencinin okuma ve yazmaya geçiş sürecini uzattığı söylenebilir. Velilerle ilgili olarak bir diğer sorun, ilk okuma yazma öğretiminde öğrencide yanlış öğrenmelere yol açmalarıdır. Öğrenci velilerinin öğretilecek sesin söyleniş biçimini öğretmenin öğrettiğinden farklı olarak vermesi, öğrencide kalıcı öğrenme hatalarına yol açtığı görülmektedir. Bu durum da velinin öğrenciye gerekli desteği verme konusunda güçlük çektiğini göstermektedir. Alanyazında ki araştırmaların sonuçları ile bu çalışmanın bulguları arasında benzerlikler vardır. İlk okuma yazma öğretiminde velilerin desteği hiçbir şekilde küçümsenemez. Ancak yanlış öğretme durumlarının yaşanmaması için, öğrenci velilerinin bilgilendirilmesi gerekir. Bu bağlamda velilerin ilk okuma yazma sürecine ilişkin bilgilendirilmesi, hem sürecin daha verimli ilerlemesine hem de yanlış öğrenmelerin önüne geçmesine ve öğretmenin bu süreçte daha az yorulmasına fayda sağlayacaktır.

5.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin derse devam durumları nasıl olmuştur ve bu durum süreci nasıl etkilemiştir?” şeklindedir. Özcan ve Saydam (2021) 2020-2021 eğitim öğretim yılının sonuna gelinmesine rağmen teknolojik imkânlardan yoksun ortamlarda yaşayan çocukların ilk okuma yazma öğretiminin henüz başlangıç aşamasında kaldıklarını, uzaktan eğitimde eğitime uzak kalan çocukların bulunduğunu, öğrenme kayıplarının olduğunu, öğrenciler arasındaki seviye farklarının arttığını ve ciddi dijital eğitim eşitsizliklerinin doğduğunu ve acilen gerekli önlemlerin eğitimin tüm paydaşları tarafından alınması gerektiğini çalışmalarında belirtmişlerdir. Göçmez ve Ünal (2021) araştırmalarında derse katılım konusunda çeşitli sebeplerden dolayı derse hiç katılmayan ya da düzensiz katılan birçok öğrencinin olduğunu belirterek, derse katılmayan öğrencilerin okuma yazmaya geçemediğini ifade etmişlerdir. Gören vd. (2020) öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslere sınırlı katılım gösterdikleri, Kesik ve Baş, (2021) ise eba ve çeşitli portallarla çocukların derslere daha aktif bir şekilde katılım sağladıklarını belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin derse devam durumları alt problemine ilişkin elde edilen öğretmen görüşleri ile alanyazında ki araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir. Donanım eksikliği olan, internette bağlantı sorunu yaşayan ,veli desteği alamayan öğrenciler derslere devam edememiştir. Bu süreçte bu öğrenciler için hiç verimli olamamıştır. Uzaktan eğitimde karşılaşılan en büyük sorunlardan biri olan donanım eksikliği

ve bağlantı sorununun ülkenin her tarafında giderilmesiyle uzaktan eğitim süreci daha kaliteli bir hale getirilebilir.

5.5.Beşinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi “Uzaktan öğretim sürecinde sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminin ölçme ve değerlendirme çalışmalarında yaşadıkları sorunlar nelerdir?” şeklindedir. Özcan ve Saydam (2021) araştırmalarında ;özellikle aile desteği alan çocukların ders başarılarının yüksek olup öğrenme hızlarının da arttığı; ancak derslere katılamayan, veli desteği alamayan çocukların ilk okuma yazmada başarısız olduklarını ve öğrenciler arasında seviye farkının oluşmasının derslerin işlenişini güçleştirdiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin vurguladığı ders başarısını etkileyen diğer durumlar ise sanal ortamda zamanın azlığı sebebiyle konuların derinlemesine işlenememesi, okuma yazmayı öğrenme sürecinin yavaşlaması, harf gruplarının bitirilememesi ya da uzun sürede bitirilebilmesi, bazı öğrencilerin harfleri okuma ve kuralına uygun yazma kazanımına erişememeleri şeklindedir. Burada ders başarısı için öne çıkan hususun yine derse katılım olduğu görülmektedir. Derslere, ev ortamındaki şartlar nedeniyle katılamayan, ebeveyn desteği alamayan, gerek ev gerekse internetteki ortamın yetersizliği nedeniyle kısa sürede dikkati ve motivasyonu düşen bir öğrencinin ilk okuma yazma dersine yönelik başarısının düşmesi kaçınılmazdır. Erbaş (2021), yapmış olduğu araştırmasında öğretmenlerin eğitim amaçlı teknolojiyi kullanmadaki bilgi eksikliğini, öğrencileriyle yaşadıkları etkileşimin istenilen düzeyde olmamasını, verilmek istenen eğitim için ayrılan sürelerdeki kısıtlılığın olmasını, öğrencilerin çalışmalarını değerlendirmede yaşanan güçlüklerin, öğrencilerin derse katılımındaki kayıpların ve sınıf ortamını çevrimiçi olarak kontrol etmedeki güçlüklerin eğitim-öğretimi zorlaştırdığını bildirmiştir.Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin öğretmen görüşleriyle,alanyazındaki araştırma sonuçlarının benzer olduğu görülmektedir.Uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde ölçme ve değerlendirme çalışmalarının zor bir süreç olduğunu,bu süreçte öğrencinin ders esnasında yanında bulunanların ,öğrenciye müdahale etmesi sonucunda ,ölçme değerlendirme çalışmalarının sağlıklı olmayan değerlendirmelere yol açtığını söyleyebiliriz.Uzaktan eğitim sürecinde, ilk okuma yazma çalışmalarını değerlendirmek için sürece dayalı bir değerlendirme yapılması, bize daha kaliteli sonuçlar verebilir.

ÖNERİLER

- Uzaktan eğitim sürecinin daha sağlıklı ve verimli yürütülebilmesi için;alt yapıda iyileştirme çalışmaları yapılarak bağlantı sorunları giderilebilir.
- EBA ve canlı derslerin yapıldığı erişim kanallarına ulaşabilmek için öğretmen ve öğrencilere sunulan sınırlı internet kotaları, en üst düzeye çıkarılarak, öğrenci ve öğretmenlere sunulabilir.
- Öğrencilerin tablet, bilgisayar gibi ihtiyaçları devlet tarafından karşılanabilir.
- EBA' da yer alan ilk okuma yazma içerikleri, öğrenciler için daha eğlenceli hale getirilebilir.
- Velileri bilgilendirmek amacıyla,eğitici videolar ya da rehber niteliğinde kitaplar hazırlanabilir.
- Canlı dersler kayıt altına alınarak, derslerin daha sonra öğrenciler tarafından izlenmesi sağlanabilir.
- Öğrencilerin derse devamlılığını sağlamak ve derslerden keyif alması adına, motivasyonlarını arttırıcı etkinliklere yer verilebilir.

KAYNAKÇA

- Akyat, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim Bilişim Ağı(EBA) İncelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulamaları Araştırması Dergisi*, 2 (3), s 27-44.
- Akyol, H. (2020). *Türkçe İlk Okuma Yazma Eğitimi*, PegemA Yayıncılık, Ankara.
- Akyürek, M. İ. (2020). Uzaktan Eğitim: Bir Alan Yazın Taraması. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*,4 (1), s 1-9.
- Balcı, A. (2020). Covid-19 Özelinde Salgınların Eğitime Etkileri. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 3(3), s 75-85.
- Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), s 231-274.
- Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), s 368-388.
- Canbek, N. G.(2015).Uzaktan Öğretme ve Öğrenme: Uzaktan Eğitimin Temelleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1 (2),s 102-11.
- Çok, C. (2021). *Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime İlişkin Özyeterlik Algısı ve Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitimde Karşılaştıkları Engeller*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (2. Baskı). USA: SAGE Publications.
- Demirel, Ö. (2010). *Eğitim Sözlüğü* (geliştirilmiş 4. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, Ü. ve Doğan, A. (2021). Öğrencilerin Uzaktan Eğitime İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(9), s 12-23.
- Erbaş, Y. H. (2021). Covid-19 salgını döneminde eğitim: İlkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), s 360-380.
- Ercan, M. (2021). *Covid-19 Pandemi Döneminde İlk Okuma Yazma Sürecine İlişkin Öğretmen Ve Veli Görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Erol, M. ve Erol, A. (2020). Koronavirüs Pandemisi Sürecinde Ebeveynleri Gözünden İlkokul Öğrencileri. *Millî Eğitim*, 49 (1),s 529-551.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Ganiyusufoğlu, A. (2013). Bilgi Çağında Öğretim Elemanlarının Kariyer Beklentileri ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 3, s 9-14.

- Göçmez, A. U. ve Ünal,E.(2021). Dijital Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi.*Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3), s 936-955.
- Gürbüz, E. ve Yılmaz, M. (2021). Pandemi Döneminde İlk Okuma Yazma Öğretimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 7(40), s 1088-1094.
- Güven, S. ve Özerbaş, M.A. (2018).*Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Hodges, C., Moore, S., Lockee,B., Trust, T. ve Bond, A. (2020).The difference between emergency remote teaching and online learning. [http://er.educause.edu/articles/2020/3/thedifference-between-emergency-remote-teaching-and-online learning](http://er.educause.edu/articles/2020/3/thedifference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning) adresinden 21.12.2021 tarihinde erişilmiştir.
- <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/>
- <http://mevzuat.meb.gov.tr/>
- <https://sozluk.gov.tr/>
- Kabaş, İ.(2020). *Sınıf Öğretmenlerinin İlk Okuma Yazma Öğretimi Öz Yeterlik Alguları İle İlk Okuma Yazma Öğretim Programına Bağlılıkları*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Korucu, A.T. ve Kabak K. (2020).Türkiye’de Hibrit Öğrenme Uygulamaları ve Etkileri: Bir Meta Analiz Çalışması. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi* 2(2),s 88-112.
- Last, J. M., Spasoff, R. A. ve Harris, S. S. (2001). *A Dictionary of Epidemiology, Fourth Edition*. American Journal of Epidemiology, 154(1).
- Özcan.A. F. ve Saydam, E. N.(2021). İlkokul Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Covid 19 Salgın Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretimine Yönelik Alguları. *Journal of Individual Differences in Education*, 2021, 3(2), s 62-86.
- Özdoğan, A.Ç. ve Berkant, H.G. (2020).Covid-19 Pandemi Dönemindeki Uzaktan Eğitime İlişkin Paydaş Görüşlerinin İncelenmesi. *Milli Eğitim*, 49 (1,) s 13-43.
- Sağırılı, M. (2021). Salgın Süresince İlk Okuma Yazma Öğretimi. *Ekev Akademi Dergisi*,25 (86),s 385-402.
- Sayan, H. (2015). Eğitim ve Öğretmen. *Çankırı Karatekin Üniversitesi SBE Dergisi* 6(2), s 585-596.
- Senemoğlu, N. (2011). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, PegemA Yayıncılık, Ankara.
- Subaşı, M. ve Okumuş, K. (2017). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), s 419-426.
- Tan, Ş. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, PegemA Yayıncılık, Ankara.

Tezcan, M. (1997). *Eğitim Sosyoloji*, Ankara.

Yurdakal, İ. H. (2018). *Yaratıcı Okuma Çalışmalarının İlkokul 4. Sınıfta Okuma ve Yaratıcı Düşünme Becerilerini Geliştirmeye Etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Yin, R. (1984). *Case study research: design and methods*. (3. Basım). California: Sage Publications

Yüksel, M. (2014). *Bilgi Çağında Değişen Eğitim Paradigmaları Çerçevesinde Öğretmen İstihdamı: Türkiye Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

www.eba.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Dilruba
Soyadı	ARÇAY KOYUNCU
Doğum Yeri ve Tarihi	Denizli-1988
Uyruğu	T.C.
İletişim Adresi ve E-Mail Adresi	Karaman Mah.1490 Sok.No:26 Ada Apt. Merkezefendi – Denizli dilrubakoyuncuu@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	Sevil Kaynak İlköğretim Okulu
Ortaöğretim	Denizli Lisesi (YDA)
Yükseköğretim (Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ABD
Mesleki Deneyim	
2012-2015	MEB Adıyaman-Gerger Ortaca İlkokulu (Sınıf Öğretmeni)
2015-2019	MEB Denizli- Güney Milli Eğitim Müdürlüğü (Sınıf Öğretmeni)
2019-2020	MEB Denizli Pakize ve Suzan Özkardeş İlkokulu (Müdür Yardımcısı)
2020-...	MEB-Denizli-İncilipınar İlkokulu (Sınıf Öğretmeni)

EKLER

EK-1: Denizli Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 19.10.2021-119219

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-34928515 18/10/2021
Konu : Anket Uygulama İzni

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 27.09.2021 tarihli ve 108618 sayılı yazıları.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi (İ.Ö.) Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Dilruba ARÇAY KOYUNCU, "Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Sınıf Öğretmenleri Soruşturması" konulu proje çalışmasına yönelik hazırladığı anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze ve İl Millî Eğitim Merkezi Merkezi ve Pamukkale ilçelerinde bulunan ilokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin İlgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde yüz yüze eğitim öğretime ara verilmesi göz önüne alınarak örgün eğitimin 2021/2022 eğitim-öğretim yılı içinde tam olarak başlamasıyla birlikte denetimi İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
18/10/2021
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : M.Akif Ersoy Mah. 29 Ekim Bulv.No:174/1 Merkezefendi/DENİZLİ
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>
E-Posta: ab20@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Hüseyin ERKOÇ-V.H.K.İ. / Sefa GELMİŞ-Şef
Telefon No : 0 (258) 234 20 95
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden fc37-3313-3244-8e94-f0e1 kodu ile teyit edilebilir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd7eK=5256&eD=BSFNN12Z8V&eS=119219> adresinden yapılabilir.

EK-2: Sınıf Öğretmenlerine Uygulanan Görüşme Formu

Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Açık Uçlu Soru Formu

Kişisel Bilgiler

- 1.Cinsiyet a)Erkek() b)Kadın ()
- 2.Kıdem: a)1-5 () b)6-10 () c)11-15() d)16-....()
- 3.Yaş: a)20-30 b)31-41 () c)42-52 () d)53-65 ()
- 4.Okuttuğunuz Sınıf: a)1.sınıf () b)2.sınıf () c)3.sınıf() d)4.sınıf()
- 5.Mezuniyetiniz? a)Önlisans() b)Lisans() c)Yüksek Lisans()d)Doktora()
- 6.Mezun olduğunuz fakülte? a)Eğitim Fakültesi()b)Diğer (lütfen yazınız).....
- 7.Mezun olduğunuz bölüm? a)Sınıf öğretmenliği()b)Diğer (lütfen yazınız)
- 8.Görev yaptığınız yer?.....

Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Açık Uçlu Soru Formu

1-İlk okuma yazma becerisinin uzaktan öğretim ile verilebileceğine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

.....

2-Uzaktan öğretim ile okuma ve yazma gibi pratik becerilerin etkili bir şekilde öğrencilere kazandırılabilceğini düşünüyor musunuz?

.....

3- Uzaktan öğretimde okuma becerisinde ne gibi sorunlar yaşadınız?

.....

4-Uzaktan öğretimde okuma becerisinde yaşanan sorunlara ilişkin ne gibi önlemler aldınız?

.....

5-Uzaktan öğretimde yazma becerisinde ne gibi sorunlar yaşadınız?

.....

6- Uzaktan öğretimde yazma becerisinde yaşanan sorunlara ilişkin ne gibi önlemler aldınız?

.....

7-Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde veli katılımı ve bu katılımın sürece etkisi nasıl olmuştur?

.....

8- Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin derse devam durumları nasıl olmuştur ve bu durum süreci nasıl etkilemiştir?

.....

9-Uzaktan öğretim sürecinde ilk okuma yazma öğretiminin ölçme ve değerlendirme çalışmalarında yaşadığınız sorunlar nelerdir?

.....

10-Eklemek istedikleriniz var mı?

.....
.....

Dilruba ARÇAY KOYUNCU